

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu na vybraném území
(ORP Nymburk)

Bakalářská práce

Autor: Ondřej Kroh

Studijní obor: Management cestovního ruchu – anglický jazyk

Vedoucí práce: RNDr. Mgr. Tomáš Burda, Ph.D.

Hradec Králové

Srpen 2020

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a s použitím uvedené literatury a dalších odborných zdrojů.

V Hradci Králové dne 12. 8. 2020

Ondřej Kroh

Poděkování:

Touto cestou bych chtěl poděkovat vedoucímu této bakalářské práce, panu RNDr. Mgr. Tomáši Burdovi, Ph.D. za odborné vedení práce, trpělivost a poskytnuté cenné rady. Další poděkování patří mé rodině za to, že mě podporovala během celého studia.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá hodnocením potenciálu cestovního ruchu na vybraném území. Vybrán byl správního obvod obce s rozšířenou působností Nymburk. Teoretická část práce vysvětluje základní termíny, které jsou následně rozpracovány v dalších částech práce. Součástí těchto teoretických východisek je i popsání metody hodnocení potenciálu, která byla na základě studia odborné literatury vybrána. V praktické části je nejprve charakterizováno vybrané území a jsou představeny nejdůležitější předpoklady oblasti pro cestovní ruch. V následných kapitolách je provedeno vlastní měření hodnocení potenciálu. Výsledkem práce je určení celkového potenciálu na vybraném území, zjištění jeho poměr v rámci dvou zkoumaných kategorií a je porovnáno měření potenciálu cestovního ruchu v ORP Nymburk s měřením Jana Bíny z roku 2010. Na základě výsledků vlastního měření jsou navržena doporučení, která by mohla podpořit rozvoj cestovního ruchu v dané destinaci.

Klíčová slova: cestovní ruch, potenciál cestovního ruchu, zhodnocení potenciálu cestovního ruchu, Nymburk, obec s rozšířenou působností

Annotation

Title: Evaluation of tourism potential in a selected area (ORP Nymburk)

The Bachelor Thesis deals with the evaluation of tourism potential in a selected area. The city with extended competence Nymburk was chosen. The theoretical part of thesis explains basic terms which are subsequently developed in next parts. Theoretical part also includes description of the method for evaluating the tourism potential based on study of specialized literature. In the practical part is characterized selected area and there are presented most important assumptions for tourism. In the following chapters is performed personal evaluation of tourism potential. The outcome of the thesis is the determination of total potential in selected area, proportion of two examined categories and comparison with results from year 2010. Based on the results are proposed recommendations which could support the development of tourism in the destination.

Keywords: tourism, tourism potential, evaluation of tourism potential, Nymburk, city with extended competence

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíle práce a výzkumné otázky	9
2.1	Cíle práce	9
2.2	Výzkumné otázky	9
3	Metodický postup.....	10
4	Teoretická východiska	11
4.1	Geografie CR.....	11
4.2	Destinace	12
4.3	Obec s rozšířenou působností (ORP).....	13
4.4	Atraktivita	13
4.5	Předpoklady CR.....	14
4.5.1	Lokalizační předpoklady CR.....	14
4.5.2	Realizační předpoklady CR.....	15
4.6	Hodnocení potenciálu CR podle Bíny	16
4.6.1	Atraktivity CR podle Bíny	17
4.6.2	Měření atraktivit CR.....	18
4.6.3	Plochy a linie ovlivňující CR podle Bíny.....	19
4.6.4	Měření ploch a linií ovlivňující CR.....	19
4.7	Předpoklady CR a potenciál CR (rozdíl)	20
5	Praktická část.....	21
5.1	Vymezení vybraného území – ORP Nymburk	21
5.2	Lokalizační předpoklady CR.....	24
5.2.1	Přírodní předpoklady	24
5.2.2	Kulturní předpoklady	29
5.3	Realizační předpoklady.....	41

5.3.1	Komunikační předpoklady.....	41
5.3.2	Infrastruktura CR.....	43
6	Měření potenciálu CR v ORP Nymburk.....	45
6.1	Měření atraktivit CR.....	45
6.1.1	Přírodní pozoruhodnosti.....	45
6.1.2	Historické městské soubory	45
6.1.3	Historické vesnické soubory	46
6.1.4	Zámky.....	46
6.1.5	Hrady, tvrze, zříceniny.....	47
6.1.6	Křesťanské sakrální památky.....	47
6.1.7	Židovské památky	48
6.1.8	Vojenské památky	48
6.1.9	Pietní památníky.....	49
6.1.10	Technické památky	49
6.1.11	Archeologické památky.....	50
6.1.12	Historické podzemí.....	50
6.1.13	Muzea, galerie	51
6.1.14	Muzea v přírodě, skanzeny	52
6.1.15	Lázeňská místa	52
6.1.16	Zoologické zahrady, zooparky	53
6.1.17	Botanické zahrady, arboreta	53
6.1.18	Aquaparky, plavecké bazény.....	54
6.1.19	Golfová hřiště	54
6.1.20	Farmy pro hipoturistiku	55
6.1.21	Vinařský věhlas	55
6.1.22	Pivovarnický věhlas.....	56
6.1.23	Jiné atraktivity CR.....	56

6.1.24	Turistická informační centra.....	57
6.1.25	Památky UNESCO	57
6.2	Měření ploch a linií ovlivňující CR a jejich intenzitních stupňů	59
6.2.1	Rekreační a turistická krajina typ I	59
6.2.2	Rekreační a turistická krajina typ II.....	59
6.2.3	Rekreační a turistická krajina typ III	60
6.2.4	Rekreační a turistická krajina typ IV.....	61
6.2.5	Urbanizovaný prostor.....	63
6.2.6	Průmyslový a těžební prostor	64
6.2.7	Areál dálniční dostupnosti typ I.....	64
6.2.8	Areál dálniční dostupnosti typ II	65
6.2.9	Délka břehů vodních ploch I.....	67
6.2.10	Délka břehů vodních ploch II	68
6.2.11	Délka řek vhodných ke splouvání	68
6.2.12	Délka silnic I. třídy.....	68
6.2.13	Délka železnic typ I	70
6.2.14	Délka železnic typ II.....	72
6.2.15	Přidaná hodnota: národní park.....	72
6.2.16	Přidaná hodnota: chráněná krajinná oblast.....	72
7	Shrnutí a diskuze výsledků.....	74
7.1	Splnění cílů a odpovědi na výzkumné otázky.....	77
8	Závěry a doporučení	80
	Seznam použitých zdrojů.....	82
	Seznam zkratk.....	86
	Seznam tabulek.....	87
	Seznam obrázků	89

1 Úvod

Nymbursko, v porovnání s nedalekým Českým rájem, Kutnohorskem nebo lázeňskými Poděbrady, se může na první pohled z hlediska cestovního ruchu jevit jako málo atraktivní. Navzdory nížinnému charakteru krajiny s rozlehlou zemědělskou půdou, která turismu příliš neprospívá, se na Nymbursku nachází celá řada pozoruhodných míst. Klidné oblasti vhodné pro turistiku a zachovalé památky, které stojí za návštěvu.

Záměrem této bakalářské práce je představit stěžejní předpoklady cestovního ruchu a zhodnotit potenciál na vybraném území vybranou metodou měření. Vzhledem k tomu, že je bakalářská práce založena na principu vlastního hodnocení potenciálu, tak je nezbytné vybrat takové území, které je logisticky dostupné a lze ho podrobit detailnímu zkoumání. Za zkoumané území je zvolena oblast ORP Nymburk. K tomuto rozhodnutí je přistoupeno i z důvodu osobní motivace, neboť z Nymburka autor práce pochází a trvale zde žije.

Výsledky této práce mohou být užitečné pro případné turisty jako souhrn turistických možností ve vybrané destinaci a současně by výsledky práce měly posloužit jako podklad pro rozsáhlejší výzkumné práce, a to z hlediska turismu v Nymburce a přilehlém okolí.

2 Cíle práce a výzkumné otázky

2.1 Cíle práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnotit celkovou úroveň potenciálu cestovního ruchu na vybraném území, tedy ORP Nymburk. Od toho se odvíjejí dva dílčí cíle práce. Jedním cílem je vyhodnocení typu potenciálu cestovního ruchu, který na vybraném území převažuje. Druhým cílem je určit, jak se potenciál cestovního ruchu změnil od roku 2010.

2.2 Výzkumné otázky

Pro dosažení cílů této bakalářské práce byly stanoveny tři výzkumné otázky:

Výzkumná otázka č. 1

Jaký je celkový potenciál cestovního ruchu na území ORP Nymburk?

Výzkumná otázka č. 2

Jaký typ potenciálu převažuje v lokalitě ORP Nymburk?

Výzkumná otázka č. 3

Je potenciál cestovního ruchu větší než z roku 2010 podle Jana Bíny?

3 Metodický postup

Teoretická část bakalářské práce vychází z odborné literatury, která se zabývá předpoklady a potenciálem cestovního ruchu. Tato část dále využívá odborné články a publikace zaměřené na zkoumanou problematiku. Teoretické poznatky jsou vybrány tak, aby posloužily jako podklad pro další část práce a mohly být aplikovány v praktické části.

Praktická část bakalářské práce se nejprve zabývá charakterizováním vybraného území a předpoklady cestovního ruchu, které byly shledány jako nejatraktivnější a klíčové pro zhodnocení potenciálu cestovního ruchu. Po tomto shrnutí následuje vlastní měření potenciálu cestovního ruchu v ORP Nymburk.

Metoda, která byla použita k vlastnímu zhodnocení potenciálu, odpovídá modelu RNDr. Jana Bíny, CSc. z Ústavu územního rozvoje v Brně z roku 2010. Důvodem výběru Bínovy metody z roku 2010 je fakt, že v případě porovnání s jeho starší metodou z roku 2002 lze konstatovat, že aktualizovaná metoda z roku 2010 je v rámci významu této bakalářské práce efektivnější v tom směru, že se dá aplikovat na větší územní celky a zohledňuje nejen samotné obce, ale i okolní krajinu a doplňující faktory. Tato metoda byla vybrána také z toho důvodu, že lze v rámci vlastního zhodnocení dohledat aktuální informace o zkoumané problematice, následně je aplikovat a dále pak porovnat se staršími daty, což je také jeden z dílčích cílů práce. K vlastnímu zhodnocení potenciálu jsou využity informace z odborných publikací o Nymburce a Nymbursku, tištěné a propagační materiály z Turistického informačního centra v Nymburce, informace z webových stránek o zkoumaných objektech a v neposlední řadě vlastní znalost zkoumaného území.

4 Teoretická východiska

Pro pochopení problematiky měření potenciálu cestovního ruchu a orientaci v tématu je nezbytná znalost základních termínů a souvislostí. Následující kapitoly shrnují základní pojmy, které jsou v následné praktické části aplikovány na daném tématu práce. Práce značně čerpá z Výkladového slovníku cestovního ruchu Zelenky a Páskové (2012). Tato publikace slouží jako hlavní opora pro shrnutí teoretických východisek. Mezi další přínosné zdroje informací pro zpracování teoretických východisek jsou publikace: Geografia cestovního ruchu Petera Mariota (1983), Udržitelnost cestovního ruchu Páskové (2014) a závěrečná zpráva Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice Bíny (2010), jehož metoda hodnocení potenciálu je stěžejní pro zpracování celé bakalářské práce.

4.1 Geografie CR

Podle Zelenky a Páskové (2012, s. 83) je cestovní ruch společenský jev, který zahrnuje aktivity účastníků cestovního ruchu, procesy budování a provozování zařízení se službami. Autoři dále doplňují, že tento jev přímo zahrnuje i činnosti osob, které tyto procesy zajišťují a nabízejí. Geografie cestovního ruchu vychází z vědní disciplíny geografie, kterou Zelenka a Pásková (2012, s. 178) definují jako *„vědu, která studuje strukturu a interakci systémů a subsystémů na zemském povrchu s důrazem zejména na jejich prostorovou dimenzi.“* Z této definice částečně vychází Mariot (1983, s. 11), který tuto definici rozvádí a říká, že v rámci geografie cestovního ruchu se jedná o studium vzájemně působících prvků, kterými jsou cestovní ruch, rekreace a krajina. Mariot (1983, s. 16) dále upozorňuje, že účastníci cestovního ruchu mají rozdílné potřeby a zájmy, na které je třeba brát při geografických výzkumech ohled. S těmito poznatky souhlasí i Vystoupil, Šauer a Trousil (2015, s. 6-7) a dále uvádějí, že se jedná o obor, který patří do nejmladší kategorie disciplín v rámci geografie. Podle Zelenky a Páskové (2012, s. 178) geografie cestovního ruchu úzce souvisí a čerpá poznatky z dalších vědních disciplín, a sice z ekologie, demografie, sociologie nebo například z ekonomiky cestovního ruchu a statistiky cestovního ruchu.

4.2 Destinace

Pojem destinace je nedílnou součástí geografie cestovního ruchu a pro zhodnocení potenciálu cestovního ruchu autoři v mnoha případech vybírají menší územní celky, které podrobují důkladnějšímu zkoumání. Tyto územní celky jsou často spojovány s pojmem destinace, avšak mnozí autoři se ve vymezení tohoto pojmu liší.

Zelenka a Pásková (2012, s. 105) vysvětlují obecně termín destinace jako cíl cesty, kterou si zvolí cestující a uvádějí, že tento pojem nemusí vždy souviset s turismem. Dále pak konstatují, že se pojem destinace v rámci cestovního ruchu může definovat v užší a širší rovině. Podle nich, se dá v užší rovině destinace cestovního ruchu označit jako cílová oblast v daném regionu, která může nabízet speciální nabídky nebo atraktivitu cestovního ruchu. V širším smyslu se pak jedná o země, regiony, či jiné oblasti, které jsou typicky význačné vysokou koncentrací atraktivit cestovního ruchu a službami cestovního ruchu, jejichž zájmy jsou v dlouhodobém působení návštěvníků v dané oblasti.

Sama Pásková (2014, s. 36-37) se pak domnívá, že destinace je územním celkem, který aktivuje svůj potenciál pro rozvoj cestovního ruchu s akceptováním únosné kapacity území. Zdůrazňuje také, že *„může jít sice o území, kterému je společný určitý typ potenciálu, tento znak ovšem nepředstavuje zásadní či jediné kritérium pro vymezení destinace, neboť jde zejména o důsledek environmentální determinace bez přímé souvislosti s vnitřní integritou vymezeného území.“* Shrnutím pak dodává, že destinace *„je územním celkem integrovaným na základě destinačních procesů“* a připouští, že mohou být i další přístupy k vymezení termínu destinace.

Dále Pásková (2014, s. 37) připomíná, že destinaci lze chápat také v Darwinovském pojetí jako území, které je jakýmsi *„organismem, který bojuje o životní prostor.“* V neposlední řadě pak zmiňuje chápání destinace Ratzelovým pojetím, který definuje destinaci jako určitou administrativní jednotku, která je vymezena například obcí, krajem nebo dokonce mikroregionem a vyššími institucemi, jako jsou například národní parky, chráněné krajinné oblasti nebo UNESCO.

4.3 Obec s rozšířenou působností (ORP)

Celá řada závěrečných prací se již zabývala zhodnocením potenciálu cestovního ruchu v různých podobách územního vymezení. Nejčastěji vybraným územím, které podléhalo zhodnocení, je obec s rozšířenou působností (např. Broumovsko, Nové Město na Moravě a jiné). Výběr ORP jako zkoumaného území je vhodný, neboť lze přímo aplikovat metodu zhodnocení potenciálu podle Jana Bíny z roku 2010, který také hodnotil území ORP. Toto území je vhodné i z toho důvodu, že je ORP uzavřeným regionem s plnou funkčností z hlediska samosprávy a ekonomické funkce. Podle definice Katedry urbanismu a územního plánování ČVUT v Praze tvoří ORP tzv. mezičlánek, který propojuje státní správu s krajskými a obecními úřady. ORP vykonávají samosprávné činnosti nejen pro svá správní území, ale také pro další obce ve svém obvodu, který je určen prováděcím právním předpisem. Působnost ORP je vymezena v zákoně o obcích a její činnost se vztahuje například na vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských a živnostenských oprávnění, vodoprávních řízení apod. V celé České republice se nachází celkem 205 obcí s rozšířenou působností (Katedra urbanismu a územního plánování ČVUT, 2011).

4.4 Atraktivita

Atraktivita je určitým nástrojem, který přitahuje pozornost návštěvníků. Zelenka a Pásková (2012, s. 48) toto tvrzení dále rozvádějí a tvrdí, že je lze rozdělit do dvou základních kategorií na přírodní a kulturní atraktivity. Mezi přírodní atraktivity řadí např. jeskyně, vodopády nebo propasti. Do kategorie kulturních atraktivit zařazují např. sportovní nebo kulturní události. Dále lze podle těchto autorů atraktivity členit na hmotné atraktivity (přírodní úkazy, historické objekty) a nehmotné atraktivity (lidové tance, životní styl, genius loci). Atraktivity lze také členit z územního hlediska, a to na mezinárodní, národní a místního významu, dodávají.

Je třeba zmínit, že často dochází k záměně atraktivity s pojmem atrakce. Termín atrakce však znamená, jak uvádí Zelenka a Pásková (2012, s. 48), druh aktivity, která je vytvořena za účelem přilákání více návštěvníků do příslušné destinace. Atrakcemi jsou tedy např. zábavní parky, tematické parky, muzea specifického obsahu, ale také zvláštní tematické akce, v rozsáhlém pojetí lze dát za příklad olympiádu.

4.5 Předpoklady CR

Mariot (1983, s. 85) uvádí, že první, kdo se pokusil o určení úlohy předpokladů cestovního ruchu byl v první polovině 20. století německý geograf Hans Poser tím, že rozdělil předpoklady cestovního ruchu na tři skupiny činitelů: základní činitelé (přírodní a demografické), podporující činitelé (růst počtu obyvatel, rozvoj zájmu o cestovní ruch, propagaci, ekonomické a finanční předpoklady) a brzdící činitelé (politické konflikty, hospodářské krize, klimaticky nepříznivé období). Tato rozdělení považuje Mariot (1983, s. 85), vzhledem k tehdejší době, za vysoce progresivní, avšak dnes se rozdělení předpokladů cestovního ruchu interpretuje v jiných formách. Mnoho autorů prezentuje rozdělení předpokladů cestovního ruchu v různých podobách, avšak všechna vyházejí z Mariotova (1983, s. 88) funkčně-chronologického modelu a odlišná členění vznikají až v dalších úrovních. Základní členění je klasifikováno do třech základních skupin:

- Lokalizační předpoklady CR (lokalizace – určení místa výskytu cestovního ruchu)
- Realizační předpoklady CR (realizace – uskutečnění účasti v cestovním ruchu)
- Selektivní předpoklady CR (selekce – výběr účastníků cestovního ruchu)

4.5.1 Lokalizační předpoklady CR

Dle Páskové (2014, s. 184) lze lokalizační předpoklady chápat především ve spojitosti s územním rozvojem. Tvrdí, že tyto předpoklady vyjadřují atraktivnost destinace a mohou odhadnout budoucí hodnotu skutečného vývoje v dané lokalitě. Zároveň dodává, že lokalizační předpoklady úzce souvisí s vymezením vhodného typu cestovního ruchu, který by mohl mít značný potenciál pro destinaci a dále pak ekonomické a ekologické aspekty, vzhledem k udržitelnosti rozvoje. Bína (2002, s. 2) doplňuje, že území musí disponovat určitou nabídkou, aby mohly být umístěny a rozvíjeny aktivity cestovního ruchu v rámci lokalizačních podmínek. Podle něj mohou být tyto aktivity vyjádřeny např. přírodní či krajinou atraktivitou nebo kulturními hodnotami a současně dodává, že nejvýhodnější je kombinace obou těchto sektorů. Zelenka a Pásková (2012, s. 319) rozlišují lokalizační předpoklady

na dvě kategorie, které vycházejí z Mariotova (1983, s. 88) schéma předpokladů cestovního ruchu:

- Přírodní předpoklady
- Kulturní předpoklady

Mariot (1983, s. 89) tvrdí, že přírodní a kulturní předpoklady je nutné rozřadit do dvou kategorií a přistupovat k nim jednotlivě. Dále pak uvádí, že ve své podstatě jsou tyto dvě geneticky odlišné složky součástí komplexu, které tvoří dohromady předpoklady cestovního ruchu. S rozřazením přírodních předpokladů souhlasí i Zelenka a Pásková (2012, s. 319) a spolu s Mariotem (1983, s. 89) je členění do specifitějších kategorií, kterými jsou reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo. Přírodní předpoklady jsou turisticky velmi vyhledávané a vyskytují se z pravidla v odlehlejších oblastech. V České republice lze uvést např. Prachovské skály nebo propast Macochu. Kulturní předpoklady dělí Mariot (1983, s. 89) na kulturní památky a centrální instituce a dodává, že tyto komponenty vznikly lidskou činností člověka. Podle Mariota (1983, s. 125) plní kulturní památky funkci odpočinkové formy cestovního ruchu, kdežto centrální instituce se podílejí na vzniku služebního a kongresového cestovního ruchu. Podle Zelenky a Páskové (2012, s. 278) se např. kongresový cestovní ruch vyskytuje především ve velkých městech, která k tomu mají logistické dispozice a dopravní dostupnost. V České republice zmiňují například Kongresové centrum v Praze nebo Aldis v Hradci Králové. V rámci Evropy lze uvést metropole Londýn, Paříž nebo Brusel.

4.5.2 Realizační předpoklady CR

Podle Páskové (2014, s. 184) představují realizační předpoklady aktuální míru aktivace potenciálu a lze je chápat, jako „*podmínky pro využití primárních zdrojů destinace ze strany návštěvníků.*“ S tím souhlasí i Bína (2002, s. 2), který realizační podmínky chápe i jako určité možnosti, které jsou naplňovány a uskutečňovány podle nároků účastníků cestovního ruchu. Z Mariotova (1983, s. 91) pojetí realizačních předpokladů vyplývá, že lze tento termín chápat jako uspokojování potřeb návštěvníků prostřednictvím dopravních služeb a materiálně-technických zařízení za účelem celkové funkčnosti cestovního ruchu v dané lokalitě. Zelenka a Pásková (2012, s. 477) dodávají, že realizační předpoklady jsou nezbytné pro

rozvinutí primárních zdrojů cestovního ruchu, tzn. takových zdrojů, které by existovaly v dané destinaci i bez cestovního ruchu. Realizační předpoklady rozdělují Zelenka a Pásková (2012, s. 477) na následující kategorie:

- Komunikační předpoklady
- Infrastruktura CR

Předpoklady cestovního ruchu ještě doplňují selektivní předpoklady. Ty ovšem nejsou představeny, neboť nejsou v následujících částech práce zohledněny.

4.6 Hodnocení potenciálu CR podle Bíny

Výběr metody pro hodnocení potenciálu této bakalářské práce odpovídá aktualizovanému modelu hodnocení potenciálu cestovního ruchu v České republice od Jana Bíny z roku 2010. Důvodem výběru je, jak sám Bína (2010, s. 2) uvádí, rozšíření zkoumaných aspektů, které ovlivňují cestovní ruch na území většího rozměru (na rozdíl od Bínova modelu z roku 2002). Podle něj, jsou v rámci této metody zkoumány prostorovější jednotky a sice obvody ORP, což odpovídá tématu této bakalářské práce. Bína (2010, s. 2) dále uvádí, že do této metody lze zahrnout i vnější systémové faktory a rekreační potenciál zkoumaného území. Podle jeho metody se dá shrnout potenciál celého zkoumaného území. To docílil diverzifikací potenciálu na menší měřitelné segmenty, které pak vystupují jako jednotlivé složky potenciálu a mohou tak vytvořit celkový potenciál vyskytující se v dané oblasti. Dále také zmiňuje, že do územních podmínek rozvoje cestovního ruchu lze zařadit např. faktory přírodního prostředí nebo prvky lidské činnosti, ovšem některé hodnoty jsou neměřitelné, a to např. genius loci, který se vyskytuje v některých lokacích.

Podle Bíny (2010, s. 3) se dělí segmenty potenciálu cestovního ruchu do dvou dílčích skupin potenciálu:

- Potenciál atraktivit cestovního ruchu
- Potenciál ploch a linií ovlivňující cestovní ruch

4.6.1 Atraktivita CR podle Bíny

Ve svém modelu bodových hodnot atraktivit Bína (2010, s. 4) rozděluje atraktivitu do dvou, případně třech kategorií z hlediska jejich významnosti, a to z toho důvodu, že je nezbytné rozlišovat jednotlivé parametry zkoumaných atraktivit, aby bylo přesné výsledné měření potenciálu. Dále pak uvádí, že nelze na všechny atraktivitu pohlížet obdobným způsobem. Tuto skutečnost vysvětluje na příkladě historických městských souborů, kdy např. městské památkové zóny zařazuje do nižšího stupně než městské památkové rezervace. Některé atraktivitu jako např. historické podzemí nebo golfové hřiště, hodnotí pouze v jednom nediferenciovaném stupni, jelikož se u takovýchto atraktivit prioritně měří jejich existence na úkor rozčlenění, protože se jedná o atraktivitu unikátního typu. Dále pak také zdůrazňuje, že pro zařazování atraktivit do bodového systému je nezbytné, aby byly zařazené pouze objekty s vypovídající hodnotou. Do bodovacího systému tak nejsou zařazeny např. drobné zámky a vesnické kostely. Pro lepší orientaci (Tabulka 1) lze prostudovat bodové hodnocení jednotlivých složek atraktivit cestovního ruchu podle Bíny (2010, s. 9). Tyto složky jsou dále rozpracovány a aplikovány ve vlastním výzkumu.

Tabulka 1 - Bodové hodnoty atraktivit

Atraktivita cestovního ruchu	Významový stupeň			Nediferen- cováno
	A	B	C	
Přírodní pozoruhodnost	60	20		
Historický městský soubor	60	30		
Historický vesnický soubor	40	20		
Zámek	65	45	15	
Hrad, tvrz, zřícenina	60	40	15	
Křesťanská sakrální památka	60	40	15	
Židovská památka	60	40	15	
Vojenská památka	55	25		
Pietní památník	50	20		
Technická památka	55	25	10	
Archeologická památka	40	20		
Historické podzemí				40
Muzeum, galerie	50	25	10	
Muzeum v přírodě, skanzen	60	30		
Lázeňské místo	75	25		
Zoologická zahrada, zoopark	60	35		
Botanická zahrada, arboretum,	60	25		
Aquapark, plavecký bazén	50	25		
Golfové hřiště				35
Farma pro hipoturistiku				35
Vínařský věhlas				25
Pivovarnický věhlas				25
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20		
Turistické informační centrum				15
Přidaná hodnota: památka UNESCO				100

Zdroj: Bína (2010)

4.6.2 Měření atraktivit CR

Podle Bíny (2010, s. 4) se atraktivity rozřazují do specifitějších kategorií podle jejich významu pro cestovní ruch. Autor metody dále uvádí, že v těchto specifických kategoriích je atraktivitě přiřazen významový stupeň a ten je pak bodově ohodnocen. Nejčastěji se vyskytují významové stupně „A“ a „B“, které jsou v některých kategoriích doplněny o stupeň „C“. Některé atraktivity jsou hodnoceny pouze podle toho, jestli se na území vyskytují. Vlastní hodnocení atraktivit cestovního ruchu v ORP Nymburk je provedeno na základě porovnání definic, které stanovil Bína (2010a, s. 4-6) a dostupných informací o daných atraktivitách. Po zhodnocení významu atraktivity je rozhodnuto, zda jsou příslušné atraktivity zahrnuty do bodovacího systému či nikoli a následně ohodnoceny patřičným počtem bodů.

4.6.3 Plochy a linie ovlivňující CR podle Bíny

Bína (2010, s. 6) ve svém bodovém modelu uvádí, že plochy představují různé typy rekreačních a turistických krajín nebo urbanizované či průmyslové prostory, které jsou vzhledem k jejich orientaci vnímány kladně, či záporně. Pod pojmem linie představuje komunikace, silnice, dálnice a předmětem měření potenciálu je jejich vzdálenost a dosah ke zkoumanému území. Jednotlivé složky ploch a linií jsou hodnoceny a následně zařazeny do příslušných kategorií (Tabulka 2). Stejně jako atraktivita cestovního ruchu jsou i složky ploch a linií dále rozpracovány v dalších kapitolách vlastního výzkumu, kde jsou přímo aplikovány.

Tabulka 2 - Bodové hodnoty ploch a linií

Plocha, linie	Intenzitní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina typ I	350	280	210	140	70
Rekreační a turistická krajina typ II	200	160	120	80	40
Rekreační a turistická krajina typ III	nehodnoceno				
Rekreační a turistická krajina typ IV	-150	-120	-90	-60	-30
Urbanizovaný prostor	-100	-80	-60	-40	-20
Průmyslový a těžební prostor	-300	-240	-180	-120	-60
Areál dálniční dostupnosti typ I	150	120	90	60	30
Areál dálniční dostupnosti typ II	75	60	45	30	15
Délka břehů vodních ploch typ I	250	200	150	100	50
Délka břehů vodních ploch typ II	125	100	75	50	25
Délka řek vhodných pro splouvání	150	120	90	60	30
Délka silnic I. třídy	100	80	60	40	20
Délka železnic typ I	100	80	60	40	20
Délka železnic typ II	50	40	30	20	10
Přidaná hodnota: národní park	200	160	120	80	40
Přid.hodnota: chráněná krajinná oblast	100	80	60	40	20

Zdroj: Bína (2010)

4.6.4 Měření ploch a linií ovlivňující CR

Měření ploch a linií ovlivňující cestovní ruch je odlišené, než jak je tomu u atraktivit. Jedná se o složitější formu, která vychází z Bínova (2010a) modelu měření potenciálu. Metoda měření rekreační a turistické krajiny je autorem práce mírně přepracována tak, aby mohlo dojít k přesnému měření. Výsledky jsou vyjádřeny

procenty, nebo koeficientem a následně zapsány do příslušné tabulky. Vlastní hodnocení je provedeno na základě porovnání definic, které stanovil Bína (2010a, s. 6-9) a dostupných informací o daných plochách a liniích. Primárním zdrojem informací a měření je prohlížeč služba AGS (geoportál) přístupná na webových stránkách českého zeměměřičského a katastrálního úřadu. Uvažováno bylo i rozsáhlé vyhodnocení krajinného rázu vydané v roce 2009 Středočeským krajem, ovšem nakonec bylo přistoupeno k výběru aktuálnějších zdrojů, neboť jedním z cílů práce je porovnání hodnocení s výsledky Bíny z roku 2010 a zastaralá data by mohla měření ovlivnit.

4.7 Předpoklady CR a potenciál CR (rozdíl)

Potenciál cestovního ruchu může být uplatněn, pakliže disponuje určitými předpoklady. Především je ale nutné, aby tyto dva pojmy nebyly zaměňovány. Rozdíl mezi předpoklady a potenciálem je ten, že lze podle Zelenky a Páskové (2012, s. 454-455) předpoklady definovat jako „*souhrn přírodních a antropogenních aspektů včetně jejich mnohoúrovňových vazeb, které vytvářejí předpoklady pro realizaci cestovního ruchu.*“ Autoři pak dále tvrdí, že potenciál cestovního ruchu vychází z předpokladů cestovního ruchu, má stejné souhrnné hodnoty a jeho velikost se zaznamenává na bodovací škále. Ta je ovšem, podle nich, ponížena o negativní faktory, které mají vliv na rozvoj cestovního ruchu (např. špatný stav životního prostředí, znečištění různého typu, živelné události, katastrofy, špatná dopravní dostupnost apod.). Ve své podstatě mají oba termíny stejná východiska, ale potenciál je prezentován v širším pojetí a je ovlivněn nepříznivými faktory.

5 Praktická část

5.1 Vymezení vybraného území – ORP Nymburk

Podle informačního portálu ČSÚ (2020) se ORP Nymburk nachází ve východní části Středočeského kraje. V severní části hraničí s ORP Mladá Boleslav a ORP Jičín, ve východní části s ORP Poděbrady, v jižní části s ORP Kolín, v jihozápadní části s ORP České Brod a v západní části s ORP Lysá nad Labem (viz Obrázek 1). V ORP Nymburk žije k 1. 1. 2020 celkem 40 183 obyvatel a celková výměra činí 355,54 km². V rámci porovnání těchto údajů mezi ORP v České republice má ORP Nymburk menší počet obyvatel s trvalým pobytem, neboť průměrný počet obyvatel je 45 706 obyvatel. Celková výměra ORP Nymburk je také menší než průměrná výměra všech ORP, která čítá 382,31 km².

Obrázek 1 - ORP ve Středočeském kraji

Zdroj: ČSÚ (2020)

Nejvýznamnějším městem je královské město Nymburk, které má rozšířenou působnost. Dále se v oblasti nachází dvě další města, a to Sadská a Rožďalovice. Sadská je městem s pověřeným obecním úřadem. Zvláštním statutem městys jsou označovány obce Křinec a Loučeň.

Obrázek 2 - SO ORP Nymburk

Zdroj: ČSÚ (2020)

V oblasti se nachází celkem 39 obcí (Tabulka 3), které spadají do působností ORP Nymburk.

Tabulka 3 - Obce ORP Nymburk

OBECE	STATUS	POČET OBYVATEL K 1. 1. 2020	KATASTRÁLNÍ VÝMĚRA (KM ²)
Bobnice	obec	872	9,95
Budiměřice	obec	653	8,02
Čilec	obec	233	4,60
Dvory	obec	560	3,79
Hořany	obec	165	3,79
Hořátev	obec	815	7,15
Hradištko	obec	647	18,23
Hrubý Jeseník	obec	559	6,49
Chleby	obec	431	9,59
Chrást	obec	538	4,92
Jíkev	obec	343	9,18
Jizbice	obec	383	5,14
Kamenné Zboží	obec	544	4,66
Kostelní Lhota	obec	857	8,65
Kostomlátky	obec	314	5,74
Kostomlaty nad Labem	obec	1 844	18,05
Košík	obec	364	14,69
Kovanice	obec	867	8,07
Krchleby	obec	734	8,13
Křinec	městys	1 269	25,84
Loučeň	městys	1 368	19,03
Mčely	obec	390	13,38
Milčice	obec	313	6,51
Netřebice	obec	234	5,60
Nový Dvůr	obec	73	2,47
Nymburk	město	15 154	20,59
Oskořínek	obec	572	5,61
Písty	obec	414	1,75
Rožďalovice	město	1 649	23,91
Sadská	město	3 204	16,44
Seletice	obec	216	11,39
Straky	obec	533	9,24
Třebestovice	obec	925	3,38
Velenka	obec	326	4,98
Vestec	obec	324	7,44
Všechlapy	obec	791	3,04
Zbožíčko	obec	237	4,28
Zvěřinec	obec	285	2,06
Žitovlice	obec	183	6,59

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ

5.2 Lokalizační předpoklady CR

5.2.1 Přírodní předpoklady

5.2.1.1 Reliéf

Východní část středních Čech je typická svojí rovnou a plochou krajinou. Tato na pohled jednotvárná krajina je důsledkem krajinotvorných vlivů, které zde působí miliony let. Příčinou tvorby tohoto reliéfu jsou především erozní procesy, které byly následně v období starších a mladších třetihor doprovázeny tektonickými činnostmi, rozlámáním paroviny, náklony a v neposlední řadě selektivní erozí krajinných segmentů (Ložek, 2003, s. 27,32). ORP Nymburk se z velké části nachází v tzv. Nymburské kotlině, která je podcelkem Středočeské tabule, a ta je součástí soustavy České křídové tabule. Nymburská kotlina je význačná tím, že se její povrch mění v závislosti na činnosti větru a vody, je tzv. erozně denudační sníženinou (Černý, 2017a, s. 4). Střední nadmořská výška kotliny je 187 m n. m. (Nymburk samotný se nachází o 1 m n. m. níže). Nymburk a okolí města má rovinný charakter s plošinnými prvky, které jsou doprovázeny nízkými říčními terasami, údolními nivami a pokryvy (Kocourek, 2018, s. 169). Vzácné jsou pískovcové přesypy navátého písku, lze např. uvést Písečný přesyp u Píst (Černý, 2017a, s. 4).

Obrázek 3 - Plochá krajina Polabí (z pohledu od Loučeně na Nymburk)

Zdroj: vlastní fotografie autora

5.2.1.2 Klima

Klimatické podmínky ORP Nymburk se výrazně neliší od podnebí středních Čech jako celku a lze je charakterizovat v obecnější rovině. Klima vychází, tak jako v celé České republice, z výskytu území v mírném podnebném pásu a je značně závislé na nadmořské výšce. Typické je střídání teplých a chladných období po celém území zkoumaného ORP s průměrnými ročními teplotami okolo 9 °C, což je v rámci středních Čech jen lehce nadprůměrné (jedná se především o Polabskou nížinu). Rozvrstvení srážek v rámci ORP Nymburk je rovnoměrné. Lehce vyšší hodnoty s ročním průměrem srážek lze spatřit v severní části ORP v oblasti Svatojiřského lesa (Ložek, 2003, s. 49-50).

5.2.1.3 Vodstvo

Celá oblast ORP Nymburk patří do úmoří Severního moře. Nejvýznamnějším vodním tokem, který prochází ORP Nymburk v jeho jižní části je řeka Labe. Méně významnými jsou říčka Mrlina a potoky Křinecká Blatnice, Klobuš, Kozačka, Vlkava a Stračí potok (Mapy.cz, 2020).

Labe

Řeka pramení na Labské louce v Krkonoších a prostupuje dále českým územím v celkové délce 370 km. Nymburk se nachází přibližně v polovině této délky. Labe dosahuje vysokého historického významu, neboť již on neolitu plnilo funkci přirozené ochrany. Díky tomuto ochrannému charakteru byl založen Nymburk právě na toku Labe (Kocourek, 2018, s. 169). Labe má nížinný charakter a jeho tok má volný spád. Vlivem vývoje, který dnes upřednostňuje zemědělské a průmyslové využití oblastí, bylo potlačeno řekou samovolné tvoření rozsáhlých území s vodnato-bažinatým charakterem. Ten si ovšem řeka zachovala právě v oblasti, kde teče Nymburskem. Tento ucelený pruh lze spatřit především v okolí obce Hradištko, kde se podél toku nachází malebná původní labská krajina včetně lužních lesů, tůňů a jezer (Ložek, 2003, s. 49-50).

Mrlina

Dalším významným tokem, který protéká oblastí ORP Nymburk od severovýchodu směrem do Nymburka je říčka Mrlina. Ta je pro Labe pravým přítokem a vlévá se do něj u malé vodní elektrárny v Nymburce (Kocourek, 2018, s. 169). Mrlina je známá svojí povodňovou aktivitou. V letech 2003 a 2013 způsobily povodně v obci Vestec ničující škody.

Obrázek 4 - Řeka Mrlina (opadnutí z 2. povodňového stupně v červnu 2020)

Zdroj: vlastní fotografie autora

5.2.1.4 Významná chráněná území

Následující kapitola se věnuje nejvýznamnějším chráněným přírodním památkám, které se vyskytují v ORP Nymburk. Přírodní lokalizační předpoklady rostlinstvo a živočišstvo jsou rozpracovány v rámci jednotlivých chráněných území. To proto, aby mohlo dojít k výstižnému charakterizování těchto složek v rámci přesnému územnímu vymezení.

Národní přírodní rezervace Čtvrtě

Čtvrtě jsou českou národní přírodní rezervací, která se nachází na jižních svazích poblíž obcí Studce a Mcely (v severní části ORP Nymburk). Jako národní přírodní rezervace byla lesní oblast prohlášena v roce 1989 a její výměra je 95,3 ha. Význam této rezervace spočívá v její velmi bohaté mozaice lesních porostů a bohaté květeny. Jedná se o plochou část území, která je tvořena kyselými a propustnými štěrkopísky. Rozhraní těchto štěrkopísků a nepropustných křídových hornin z období čtvrtohor pod sebou rozkládá četná prameniště a mokřady (Ložek, 2005, s. 378). Rostlinstvo: květena je v této oblasti velmi rozmanitá a zakládá se na podmáčených olšinách. Na těchto plochách převažuje výskyt bledule jarní a doubravy habrového a lipového druhu (Ložek, 2005, s. 378). Živočišstvo: fauna rezervace Čtvrtě je velmi hodnotná. Jsou zde zaznamenány výskyty brouka roháče obecného. Skupinu obojživelníků zde reprezentují čolek velký a kuňka ohnivá. Mimo typicky lesního ptactva se zde vyskytuje např. včelojed lesní nebo strakapoud prostřední (Ložek, 2005, s. 379).

Přírodní památka Chotuc

Vrch Chotuc je vzácný svědecký vrch se zarovnaným slínovcovým povrchem a jedná se o dominantní geomorfologický prvek (Černý, 2017a, s. 4). Nachází se nedaleko městyse Křinec. Jako přírodní památka byl vyhlášen v roce 1999 a jeho nejvyšší bod se nachází 253 m n. m. Na vrcholu kopce se v historii nacházelo hradiště a kaple, která byla po staletí zájmem poutníků (Ložek, 2005, s. 384). Rostlinstvo: hradiště mělo kdysi vliv na odlesnění svahů pod Chotucem, nicméně v současné době se kopec postupně zalesňuje s tendencí obnovit svůj původní stav. Významnou rostlinou pro tuto oblast je vstavač nachový. Les, který shora obklopuje Chotuc, je listnatý s celou řadou různorodých typů stromů. Živočišstvo: pro Chotuc je typický výskyt motýlů a brouků (Ložek, 2005, s. 384).

Obrázek 5 - Přírodní památka Chotuc

Zdroj: vlastní fotografie autora

Přírodní památka Písečný přesyp u Píst

Jedná se o vzácný pískovcový přesyp navátého písku (Černý, 2017a, s. 4). Nachází se na samotném kraji obce Písty a jako přírodní památka byl prohlášen již v roce 1951. Celková výměra pískovcového území měří 3,7 ha. Význam této památky je především v jeho netradičním charakteru, vzhledem k místní krajině. Výška přesypu se pohybuje v rozmezí 8 až 10 cm a v některých místech již zarůstá vegetací (Ložek, 2005, s. 391). Rostlinstvo: písečný přesyp je zasazen do borovicového lesa a jen malá část zůstává neposkvrněna dřevinami. Vytrvalým rostlinám se nedaří uchytit

vzhledem k stále se pohybujícímu písku (Ložek, 2005, s. 391). Vyskytuje se zde vzácná škárka hvězdicovitá. Živočišstvo: vzhledem k velmi specifickému prostředí se zde vyskytují někteří pískomilní živočichové, např. larvy mravkolvů nebo chroust mlynařík (Ložek, 2005, s. 391).

Obrázek 6 - Písečný přesyp u Píst

Zdroj: vlastní fotografie autora

Národní přírodní památka Slatinná louka u Velenky

Jak název napovídá, jedná se o střídavě vlhkou půdu slatinného typu, která tvoří součást louky na severním okraji obce Velenka. Význam louky spočívá v tom, že se jedná o poslední slatinný pruh louky v Polabí (Ložek, 2005, s. 394). Rostlinstvo: střídají se zde druhy slatinných a suchomilných luk. Významná je kriticky ohrožená lněnka bezlistenná (Ložek, 2005, s. 394). Živočišstvo: vzhledem k omezené velikosti památky se zde nevyskytují významní živočichové.

Přírodní park Kersko

Přírodní park je situován v jižní části OPR Nymburk a byl prohlášen za památku v roce 1986. Jeho celková výměra je 2 322 ha. Rozprostírá se mezi obcemi Hradištko, Velenka a Třebestovice na levém břehu řeky Labe. Terén parku je rovinatý, což je pro Polabí typické. Součástí parku jsou Bohumilem Hrabalem proslulé rekreační chatky a Josefův pramen (Ložek, 2005, s. 402). Rostlinstvo: Kersko je významným hostitelem dvou druhů hub, které se vyskytují pouze ve dvou

lokalitách v České republice. Jsou jimi vidlenka tvrdá a lošákovec sametový (Ložek 2005, s. 402). Živočišstvo: ke Kersku je vhodné zmínit, že se zde nepravidelně vyskytuje los, který parkem zpravidla jen migruje (Ložek, 2005, s. 402).

Obrázek 7 - Přírodní park Kersko (Kerské rybníčky)

Zdroj: vlastní fotografie autora

5.2.2 Kulturní předpoklady

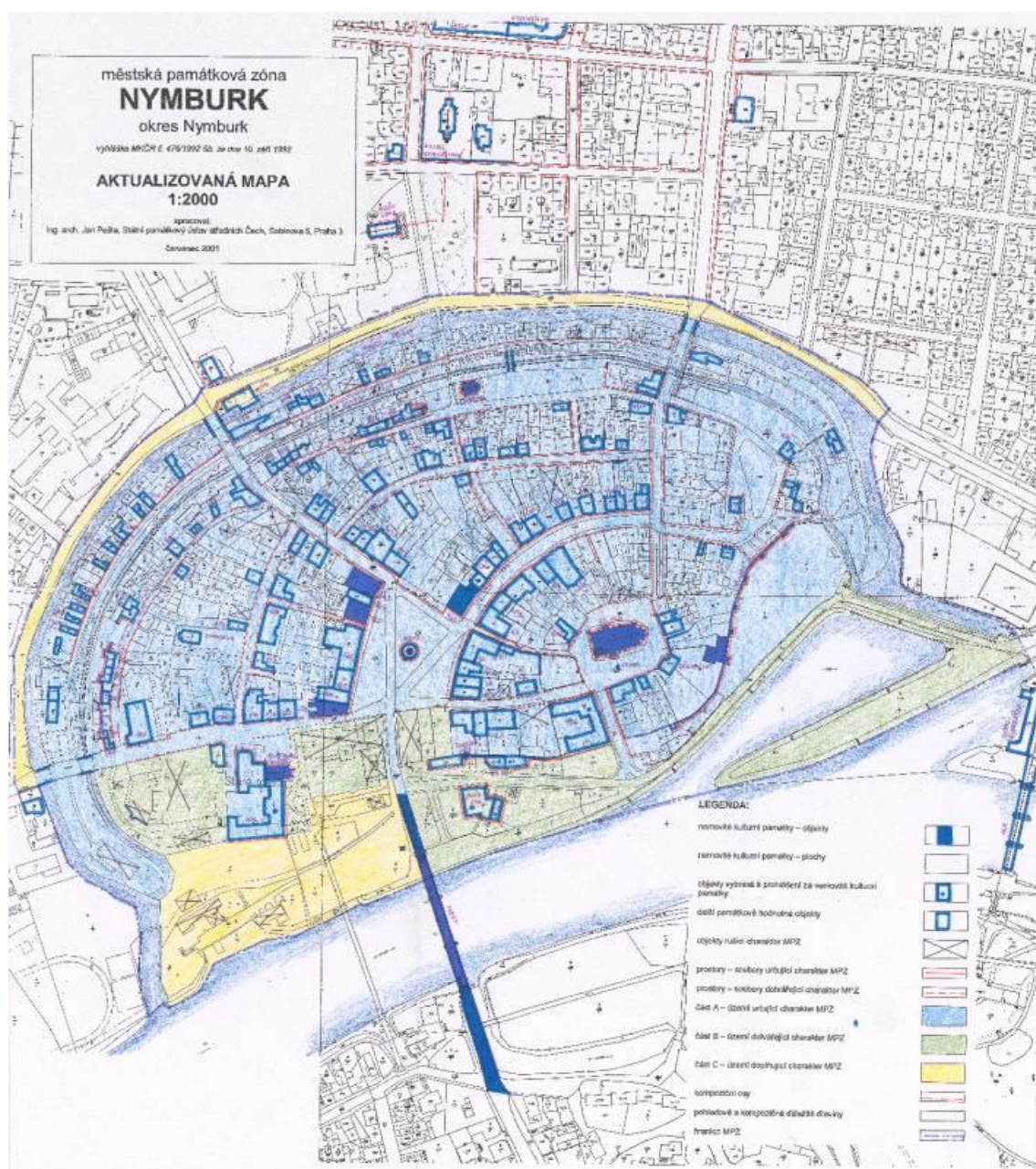
5.2.2.1 Památkové zóny

Charakteristickým znakem patkových zón je jejich skladba zástavby a dochovaný půdorys, který obsahuje většinou menší počet kulturních památek. Rozlišují se dva typy patkových zón, městské a vesnické. Na území ORP Nymburk se vyskytují oba typy. Městské památkové zóny nejčastěji obsahují středověká nebo jinak historická jádra měst, lázeňská centra či jiné urbánní celky spojené s rozvojem měst. Zastoupeny tak mohou být i novodobé obytné čtvrti nebo dělnické kolonie. Vesnické památkové zóny jsou zpravidla menší rozlohy a charakterizují se péčí vlastníků o autenticky dochované objekty (NPÚ, 2020). Specifickým typem kulturní památky je půdorys obce Vápensko, ačkoliv to není památková zóna. V rámci členění práce je ovšem do této kategorie zařazen, neboť má podobné charakteristické prvky.

Městská památková zóna Nymburk

Městská památková zóna byla vyhlášena v roce 1992. Historické jádro města Nymburk zahrnuje celou řadu zajímavých a hodnotných kulturních památek. Značná část těchto památek je rozpracována v dalších částech této práce. Pro památkovou zónu jsou typické stavby vystavěné z cihel a unikátem jsou vodní příkopy, které celé historické jádro obklopují (Černý, 2017b, s. 11).

Obrázek 8 - Městská památková zóna Nymburk

Zdroj: památkový katalog, NPÚ (2020)

Vesnická památková zóna Sovenice

Kořeny vesnické památkové zóny v Sovenicích sahají až do středověkého období v 13. století. Sovenice se nachází v severní části ORP Nymburk a spadají pod správu městysu Křinec. Význam této památky spočívá ve velmi zajímavé urbanistické skladbě, která nemá výrazně narušenou původní zástavbu. Součástí zóny a jejím základem je silniční návesovka obohacená o přízemní roubené domy polabského typu z období 18. a 19. století. Vyskytují se zde také pravidelné pravoúhlé půdorysy dvorů zemědělských usedlostí (NPÚ, 2015).

Vesnická památková zóna Pojedy

Nedaleko od Sovenic se nachází další vesnická památková zóna, jejíž původ spadá do 14. století. Pojedy jsou součástí obce Žitovlice a nachází se severně od Křince. Základem památky je téměř čtvercová náves tvořená štítově dosud roubenou zástavbou. Součástí památky je také rozsáhlý a funkční dvůr hospodářství (NPÚ, 2015).

Půdorys obce Vápensko

Půdorys obce Vápensko je kulturní památkou a jedná se o historické barokně komponované jádro, jehož půdorys je uspořádán do paprscitého tvaru (okrouhlice). Půdorys obce má významnou urbanistickou hodnotu (NPÚ, 2015).

Obrázek 9 – Půdorys obce Vápensko

Zdroj: mapy.cz – Jan Brinda (2008)

5.2.2.2 Památkové rezervace

Jedná se o ucelená dochovaná území, kde se klade důraz na zachování historických půdorysů území. Součástí rezervací bývají veřejná prostranství, zahrady, parky a jiné architektonické prvky (NPÚ, 2020).

Bošín

Jedinou památkovou rezervací v ORP Nymburk je podle Národního památkového ústavu vesnická památková rezervace Bošín, která se nachází v těsné blízkosti Sovenic a Pojed v severní části ORP. Bošín má památkovou hodnotu díky obdélné návsi středověkého původu a baroknímu kostelu s gotickým jádrem. Místní zděné a roubené stavby spadají do období 18. – 19. století a jsou typické pro střední Polabí (NPÚ, 2015).

5.2.2.3 Architektonické památky

V Nymburce a okolí se nachází celá řada architektonických památek. Vybrány byly ty, které mají významnou historickou hodnotu a jsou často cílem návštěvníků cestovního ruchu (dále jen CR).

Hradby a opevnění v Nymburce

V Nymburce se pravděpodobně nevyskytuje jiná výraznější architektonická stavba než cihlový komplex hradního opevnění v těsné blízkosti centra města. Hradební zdi s pultovou stříškou spojují mohutné bašty rozmístěné v pravidelných intervalech. Toto středověké opevnění plnilo v historii spolu s hradními příkopy strategickou funkci v obraně města. Realizace budování a opravování probíhala po mnoho staletí. Posledním výraznějším zásahem byla rekonstrukce opevnění, která probíhala v letech 2000 – 2006 (Černý, 2017a, s. 28).

Obrázek 10 - Nymburské hradby

Zdroj: vlastní fotografie autora

Středověké vodní opevnění – vnitřní příkop v Nymburce

Tzv. Malé a Velké valy jsou unikátní historickou památkou a součástí původního systému opevnění města. Vodní opevnění bylo napájenou vodou z řeky Labe. V současnosti je příkop považován za velice ceněnou stavební památku a tvoří vnější hranici nymburské městské památkové zóny (Černý, 2017a, s. 10-11).

Městská radnice v Nymburce

Tato renesanční stavba se nachází v západní části náměstí Přemyslovců a v současné době v něm sídlí Městský úřad v Nymburce. Výstavba radnice se datuje k roku 1526 (Černý, 2017b, s. 220). Do téměř současné podoby byla v roce 1941 realizována přístavba podél přilehlé ulice a poslední rekonstrukce probíhaly na začátku nového tisíciletí. Kulturní památkou je od roku 1958 (Černý, 2017a, s. 39).

Obrázek 11 - Městská radnice

Zdroj: vlastní fotografie autora

Zámek Loučeň

Památkově chráněný Loučenský zámek ve svém areálu ukrývá kostel, zámecký park a další drobné objekty. Zámek v barokním slohu si nechal vystavět Karel Arnošt z Valdštejna (NPÚ, 2020). Loučeň je turisticky velmi proslulá nejenom svým skvostným zámekem, ale také soustavou labyrintů a bludišť v přilehlém zámeckém parku. Na rozloze 23 ha se nachází celkem 12 bludišť a labyrintů, z nichž nejpozoruhodnější je buxusové bludiště v těsné blízkosti zámku (Zámek Loučeň, 2020).

Obrázek 12 - Zámek Loučeň

Zdroj: vlastní fotografie autora

Obrázek 13 - Buxusové bludiště Loučeň

Zdroj: vlastní fotografie autora

5.2.2.4 Církevní památky

Na Nymbursku je velké množství obcí, které disponují církevními památkami především v podobě kostelů. Představena je jen jedna významově hodnotná památka.

Kostel sv. Jiljí v Nymburce

Dominantní stavbou na Kostelním náměstí v Nymburce je kostel sv. Jiljí. Jedná se o kulturní památku městské památkové zóny gotického slohu. Její stavba začala krátce po založení města kolem roku 1280. Pravidelně se zde pořádá kulturní akce Noc kostelů, načež poslední proběhla 12. června 2020 s bohatým doprovodným programem. Odsloužena zde byla také svatá mše (Noc Kostelů, 2020).

Obrázek 14 - Kostel sv. Jiljí

Zdroj: vlastní fotografie autora

Další významné církevní památky: Kaple sv. Jana Nepomuckého (Nymburk), Evangelický kostel (Nymburk), Kaple sv. Jana Nepomuckého (Nymburk), Kostel sv. Apolináře (Sadská)

5.2.2.5 Archeologické památky

V rámci České republiky nemá Nymbursko nikterak zásadní význam ve smyslu archeologického zkoumání. Nacházejí se zde ovšem dvě památky, které se této skutečnosti vymykají a jedna je vysloveným unikátem.

Pravěká mohyla v Nymburce

Tím unikátem je nález mohylového hrobu z pozdní doby kamenné, který ukrývá pozůstatky skrčeného muže. Nález je významný z toho důvodu, že se tyto typy hrobů vyskytují pouze v západní Evropě a jen výjimečně v jiných lokacích. V České republice se nachází podobný hrob pouze na jižní Moravě (Černý, 2017a, s. 31).

Zaniklý hrad Kuncberk u Křince

Severně od Křince ve směru na Podlužany se nacházejí pozůstatky zaniklého středověkého hradu Kuncberk. Návrší prorostlé listnatými stromy ukrývá především zbytky barokního zámku, který byl vystavěn v pozdější době na původním místě zaniklého hradu (NPÚ, 2015).

Další významná archeologická památka: Renesanční sladovna (Nymburk)

5.2.2.6 Technické památky

Stará Rybárna v Nymburce

Jedná se o malý domek na konci hradebního parku v městské památkové zóně v Nymburce. Rybárna, tak jak je známá dnes, byla vybudována z kraje 20. století (Černý, 2017a, s. 27). V současné době je rybárna v dlouhodobém pronájmu místním podnikatelům, kteří nabízejí občerstvení a atrakce v podobě půjčování šlapadel na přilehlém Labi (Černošus, 2020). Její výhodná poloha tak nabízí unikátní možnost zastavení pro účastníky cykloturismu, kteří si mohou dopřát odpočinku v zátiší městských hradeb.

Turecká věž v Nymburce

Turecká věž je dominantou Nymburka. Tato technicky unikátní stavba čtyřpatrového systému a desetibokého půdorysu pochází z roku 1597. Je majetkem

města a jeho kulturní památkou. Nachází se v městské památkové zóně (Černý, 2017a, s. 26).

Renesanční sladovna v Nymburce

Pivovarnictví neodmyslitelně patří k Nymburku a má mnohaset letou tradici. Jeho symbolem je Postřižínské pivo, které proslavil spisovatel Bohumil Hrabal. Za drobný obnos svolil k pojmenování piva podle jeho uměleckého díla. Základy kulturní památky Renesanční sladovna se nacházejí v centru města poblíž městské radnice (Kocourek, 2018, s. 79).

Rozhledna Romanka

Rozhledna Romanka se nachází v obci Hrubý Jeseník. Jedná se o nejnižše položenou rozhlednu v České republice. Dále je atraktivní z toho důvodu, že je velmi neobvykle technicky řešená a je jednou z nejvyšších staveb svého druhu (Turistický atlas, 2016).

Silniční most se sochami Živlů v Křinci

Tato technická stavba se nachází v obci Křinec a přemostňuje řeku Mrlinu směrem na Zábřdovice. Je to most s barokními prvky soch, které vyobrazují alegorii čtyř živlů: zem, vodu, vzduch a oheň (NPÚ, 2015).

Obrázek 15 - Silniční most se sochami živlů

Zdroj: vlastní fotografie autora

Další významné technické památky: Vodárenská věž (Nymburk), Vodní elektrárna s jezem a plavební komorou (Nymburk)

5.2.2.7 Památky výtvarného a užitého umění

Vlastivědné muzeum v Nymburce

Vlastivědné muzeum v Nymburce je pobočkou poděbradského Polabského muzea a jeho dvě hlavní části se nacházejí v bývalé židovské synagoze a v původně barokním domě na Tyršově ulici. Stálými expozicemi jsou expozice o životě a díle Bohumila Hrabala v sídle muzea a expozice věnovaná Židům a jejich památkám v bývalé synagoze. Součástí bývalé synagogy je i expozice s názvem „Z dějin železnice“. Muzeum je v současné době dlouhodobě mimo provoz z důvodu rozsáhlé rekonstrukce (Černý, 2017a, s. 13-14).

Muzeum klasického knihařství v Rožďalovicích

Muzeum reprezentuje odkaz uměleckého knihaře Jedny Rajmana a ve svých autentických prostorách vystavuje původní vybavení a nástroje, které se používaly při ručním knihařství. Muzeum a objekt dílny jsou zřízeny v obytném domě, které je kulturní památkou (Muzeum klasického knihařství, 2020).

Další významná muzea a galerie: Městské muzeum v Sadské (Sadská), Galerie Melantrich (Rožďalovice), Muzeum velkých volantů (Loučeň)

5.2.2.8 Kulturní a sportovní akce

Staročeské Máje (Křinec, Hrubý Jeseník, Oskořínek)

Lidovou tradicí s generačním přesahem jsou Staročeské Máje. Soubor krojovaných mládežníků tančí staročeskou besedu a následně je pořádán průvod obcí za účasti hudební kapely. V předvečer konání Staročeských Májů je tradičně stavěna velká májka, tzv. král a jsou umísťovány malé májky před domy svobodných slečen. Součástí slavnosti je večerní taneční zábava v místním hostinci. Staročeské slavnosti pořádají v průběhu května postupně Křinec, Hrubý Jeseník a Oskořínek. Spolky těchto obcí spolu vzájemně spolupracují, např. půjčování krojů, doplnění souboru o tanečnický a podobně. Význam této akce je pouze regionální (vlastní zpracování podle autora participování na Staročeských Májích v Oskořínce).

Obrázek 16 - Staročeské Máje v Oskořínku

Zdroj: vlastní fotografie autora

Nymburské posvícení s jarmarkem

Nymburské posvícení s jarmarkem se každoročně pořádá na přelomu srpna a září v centru Nymburka. Tyto oslavy s původním duchovním podtextem nesou prvky setkávání se s rodinami, zábavy a kultury. Součástí oslav je i tradiční jarmark a trhy s tradiční českou řemeslnou tvorbou. Význam této akce je okresního charakteru (Informuji.cz, 2019).

Basketball Nymburk

Místní klub Basketball Nymburk je šestnáctinásobným mistrem České republiky nejvyšší basketbalové soutěže. Domácí zápasy hraje Nymburk ve sportovní hale místního areálu. Tituly sbírá nepřetržitě od roku 2004 a úspěchy sbírá i v evropských ligách. Klub se účastnil například Eurocupu nebo Adriatické ligy. Basketbalový klub v Nymburce má nadnárodní význam (Basketball Nymburk, 2019).

Další významné kulturní akce: Noc kostelů (Nymburk), Postřižínské slavnosti (Nymburk), Přístavní slavnosti (Nymburk)

5.3 Realizační předpoklady

5.3.1 Komunikační předpoklady

5.3.1.1 Silniční doprava

Silniční doprava veřejné i osobní přepravy je v rámci ORP Nymburk dostatečně rozvinutá. Dopravní obslužnost veřejnou dopravou je zařazena do systému Pražské integrované dopravy. V rámci ORP zahrnuje obslužnost města 8 autobusových linek (Město Nymburk, 2020). Lze označit dvě stěžejní komunikace, které procházejí oblastí. Jižní částí ORP prochází dálnice D11, která spojuje Prahu s Hradcem Králové. Z křížení dálnice na 39. kilometru (ORP Poděbrady) pokračuje od Kolína silnice 1. třídy číslo 38, která se line kolem Nymburka a pokračuje přes Všechny a Krchleby směrem na Mladou Boleslav. Dále se v ORP Nymburk vyskytují jen silnice 2. a 3. tříd. Mezi významnější silniční komunikace 2. třídy patří: silnice číslo 611, tzv. stará pražská silnice, která spojuje Prahu, Sadskou a Poděbrady v těsné blízkosti dálnice D11; silnice číslo 330, která spojuje dálnici D11, Sadskou, Nymburk a dále pokračuje na Netřebice ve směru na Jičín; silnice číslo 331, která spojuje Nymburk a Lysou nad Labem; silnice číslo 332, která spojuje Krchleby a Milovice (ORP Lysá nad Labem); silnice číslo 275, která propojuje obce Dymokury (OPR Poděbrady), Křinec, Mcely a dále pokračuje ve směru na Jabkenice. Město Rožďalovice, v severní části ORP Nymburk je dostupné pouze po komunikacích 3. tříd (Mapy.cz, 2020).

5.3.1.2 Železniční doprava

Město Nymburk je pro ORP Nymburk významným železničním uzlem s více než stoletou tradicí. Železnice jako taková, je velmi důležitým a hojně využívaným typem komunikace. Již mezi lety 1868 a 1870 bylo postaveno nymburské nádraží a roku 1870 spuštěna první linka na trase Kolín – Nymburk – Mladá Boleslav. V průběhu dalších let byla vybudována kolonie dělnických a úřednických domů, lokomotivní depo, výtopna a opravna (Černý, 2017b, s. 13-17). V současnosti jsou železniční cestou propojena všechna důležitá města ORP. Trať 060 spojuje Sadskou a Nymburk, trať 061 spojuje Nymburk s Jičínem (na trati se nachází Křinec a Rožďalovice), trať 071 propojuje Nymburk s Mladou Boleslaví, trať 231 zajišťuje spojení mezi Prahou, Lysou nad Labem, Nymburkem a Kolínem a trať 020 Prahu, Nymburk a dále pak Hradec Králové (ČD, 2020).

Obrázek 17 - Hlavní nádraží Nymburk

Zdroj: vlastní fotografie autora

5.3.1.3 Letecká doprava

V ORP Nymburk se nachází pouze jedno letiště v jižní části města Nymburk. Letiště je určené pouze pro sportovní létající zařízení. Vzhledem k malým dispozicím není možné letiště využívat pro veřejnou přepravu. Součástí letiště je například nový prostorový hangár, zázemí pro posádky, dílna a čerpací stanice (Letiště Nymburk, 2020).

5.3.1.4 Vodní doprava

Vodní doprava není v rámci ORP Nymburk významná. Výjimkou je zřízený přívoz v Nymburce, který přepravuje osoby přes řeku Labe na místě zbourané lávky v roce 2018. Jedná se o efektivní řešení, které udržuje dostupnou mobilitu mezi oběma břehy města. Přepravu provozuje loď Blanice (Černohous, 2019a).

Obrázek 18 - Nymburský přívoz – loď Blanice

Zdroj: vlastní fotografie autora

5.3.2 Infrastruktura CR

Turistické informační centrum v Nymburce

V ORP Nymburk se nachází dvě turistická informační centra (dále jen TIC). Pro oblast významnější je to nymburské na Náměstí Přemyslovců. TIC poskytuje informace o městě a okolí, je možné si zde zakoupit upomínkové předměty a turistické průvodce, vyhledávat dopravní spojení a získat informace o místních kulturních, sportovních a společenských akcích (Město Nymburk, 2013). Druhé TIC se nachází v Sadské.

Městské divadlo v Nymburce

Významným kulturním zařízením pro oblast ORP Nymburk je Hálkovo městské divadlo Nymburk, které pořádá celoročně řadu zajímavých divadelních představení profesionálních i ochotnických souborů, společenských a hudebních akcí. K prožití příjemných zážitků přispívá i nově upravené foyer, divadelní kavárna a výstavní síň (Divadlo Nymburk, 2020).

Sportovní areál (Nymburk)

Nejširší spektrum sportovních aktivit soustřeďuje Sportovní centrum Nymburk, které nabízí zázemí a podmínky pro sportovní příležitosti, masérské služby, kongresové služby, školení a semináře. Součástí komplexu jsou basketbalová hřiště,

fotbalová hřiště, atletický ovál s běžeckým tunelem a mnoho dalších zařízení. Velká basketbalová hala je domovským stánkem místního velmi úspěšného basketbalového týmu Basketball Nymburk (SCNB, 2020).

6 Měření potenciálu CR v ORP Nymburk

Vlastní výzkum měření potenciálu CR ve vybrané destinaci je proveden podle Bíny (2010) metody. Dle této metody je potenciál hodnocen na základě dvou kategorií. První kategorie se zabývá atraktivitami CR a druhá kategorie se zabývá potenciálem ploch a linií ovlivňující CR. Obě skupiny potenciálu jsou hodnoceny v rámci územního celku ORP Nymburk.

6.1 Měření atraktivit CR

6.1.1 Přírodní pozoruhodnosti

Vymezení přírodní pozoruhodnosti podle Bíny (2010a, s. 4): „A) celostátně a mezinárodně proslulé přírodní pozoruhodnosti (skalní útvary, jeskyně, propasti, nejhodnotnější rašeliniště s naučnými chodníky apod.), B) jiné významné přírodní výtvoři (krasové kaňony, skalní útvary, rašeliniště).“

Přírodní pozoruhodnosti Bína (2010b) do své tabulky bodového hodnocení v roce 2010 neuvedl. Stejného názoru bylo dospěno i během vlastního šetření. Nebyla nalezena žádná přírodní pozoruhodnost, která by odpovídala definovanému vymezení.

Tabulka 4 – Přírodní pozoruhodnosti

Přírodní pozoruhodnosti			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (60 bodů)			
B – (20 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.2 Historické městské soubory

Vymezení historického městského souboru podle Bíny (2010a, s. 4): „A) městské památkové rezervace, B) městské památkové zóny.“

Bína (2010b) ve svém hodnocení ORP Nymburk zařadil jeden historický městský soubor, který odpovídá kategorii „B“. Vlastní šetření potvrdilo, že se v ORP Nymburk nachází jedna městská památková zóna a je tedy zahrnuta v rámci vlastního hodnocení. Konkrétně se jedná o městskou památkovou zónu v Nymburce.

Tabulka 5 - Historické městské soubory

Historické městské soubory			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní výzkum	Počet bodů
A – (60 bodů)			
B – (30 bodů)	1	1	30 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.3 Historické vesnické soubory

Vymezení historického vesnického souboru podle Bíny (2010a, s. 5): „A) vesnické památkové rezervace, B) vesnické památkové zóny.“

V rámci hodnocení historických vesnických souborů nedochází od roku 2010 ke změně. Vlastní šetření se ztotožňuje s Bínovým (2010b) hodnocením, že se v ORP Nymburk nachází jedna vesnická památková rezervace v Bošíně a dvě vesnické památkové zóny v Sovenicích a Pojedech.

Tabulka 6 - Historické vesnické soubory

Historické vesnické soubory			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (40 bodů)	1	1	40 bodů
B – (20 bodů)	2	2	40 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.4 Zámky

Vymezení termínu zámky podle Bíny (2010a, s. 5): „A) zámky se statutem národní kulturní památky, B) zámky s průvodcovskými prohlídkami, C) jiné významné zámky.“

V průběhu vlastního šetření bylo dospěno k názoru, že uvedené zámky v Bínově (2010b) hodnocení odpovídají současnému stavu. Jedná se o Zámek Loučeň, který je označen kategorií „B“. Dále jsou to zámky ve Mcelech a v Křinci. Je třeba zmínit, že v rámci potenciálu by mohl být do budoucna zahrnut zámek v Rožďalovicích, pokud by byl zpřístupněn veřejnosti. Rožďalovice se z pohledu CR stávají čím dál více atraktivnější a rozšíření portfolia atraktivit o místní zámek by bylo jistě velkým příslibem (Rožďalovice, 2019c).

Tabulka 7 - Zámky

Zámky			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (65 bodů)			
B – (45 bodů)	1	1	45 bodů
C – (15 bodů)	2	2	30 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.5 Hrady, tvrze, zříceniny

Vymezení termínů hrady, tvrze, zříceniny podle Bíny (2010a, s. 5): „A) hrady, zříceniny se statutem národní kulturní památky, B) hrady, tvrze, zříceniny s průvodcovskými prohlídkami nebo upravené pro prohlídku, C) jiné významné hrady, tvrze, zříceniny.“

Vzhledem k rovinatému charakteru krajiny se v ORP Nymburk hrady a tvrze téměř nevyskytují, tudíž nejsou žádné atraktivity tohoto typu z hlediska významnosti hodnoceny. Stejného názoru byl i ve svém hodnocení Bína (2010b).

Tabulka 8 - Hrady, tvrze, zříceniny

Hrady, tvrze, zříceniny			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (60 bodů)			
B – (40 bodů)			
C – (15 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.6 Křesťanské sakrální památky

Vymezení křesťanských sakrálních památek podle Bíny (2010a, s. 5): „A) kostely, kláštery, kaple se statutem národní kulturní památky, B) kostely, kláštery, kaple s průvodcovskými prohlídkami nebo upravené pro prohlídku, C) jiné významné kostely, kláštery, kaple.“

Do kategorie „B“ je vlastním hodnocením zařazen kostel sv. Jiljí v Nymburce, ve kterém se konají průvodcovské prohlídky. Během celého roku 2020 probíhá veřejná sbírka, která byla založena za účelem vybrání financí k otevření věže kostela pro

veřejnost. Pokud se podaří vybrat požadované peníze, tak bude turistům umožněno pozorovat historické centrum města a městské hradby ze samého vrcholu kostela. Záměru vyslovil podporu u kardinál Dominik Duka (Středozeň, 2020). Bína (2010b) zařadil ve svém hodnocení jeden kostel a označil ho kategorií „C“.

Tabulka 9 - Křesťanské sakrální památky

Křesťanské sakrální památky			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (60 bodů)			
B – (40 bodů)		1	40 bodů
C – (15 bodů)	1		

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.7 Židovské památky

Vymezení židovských památek podle Bíny (2010a, s. 5): „A) židovské památky se statutem národní kulturní památky, B) židovské památky s průvodcovskými prohlídkami nebo upravené pro prohlídku, C) jiné významné židovské památky.“

Podle vlastního hodnocení se v ORP Nymburk nenacházejí významné židovské památky, které by odpovídaly stanoveným kritériím. Bína (2010b) však jednu památku ve svém hodnocení uvedl a lokalizoval ji v Nymburce.

Tabulka 10 - Židovské památky

Židovské památky			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (60 bodů)			
B – (40 bodů)			
C – (15 bodů)	1		

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.8 Vojenské památky

Vymezení vojenských památek podle Bíny (2010a, s. 5): A) vojenské památky se statutem národní kulturní památky, B) jiné významné vojenské památky.“

Průběh šetření neodhalil v ORP Nymburk vojenské památky. Ty tak zůstávají nulově ohodnocené, neboť ani Bína (2010b) při svém hodnocení žádné významné vojenské památky nezmínil.

Tabulka 11 - Vojenské památky

Vojenské památky			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (55 bodů)			
B – (25 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.9 Pietní památníky

Vymezení termínu pietní památníky podle Bíny (2010a, s. 5): *A) pietní památníky se statutem národní kulturní památky, B) jiné významné pietní památníky a vojenské hřbitovy.*“

Pietní památníky nebyly v Bínově (2010b) hodnocení a nejsou zařazeny ani v tomto hodnocení.

Tabulka 12 - Pietní památníky

Pietní památníky			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (50 bodů)			
B – (20 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.10 Technické památky

Vymezení technických památek podle Bíny (2010a, s. 5): *A) technické památky se statutem národní kulturní památky, B) technické památky s průvodcovskými prohlídkami nebo upravené pro prohlídku, C) jiné významné technické památky.*“

Technické památky Bína (2010b) do svého hodnocení nezahнул. Během vlastního šetření bylo dospěno k názoru, že do kategorie „B“ by měla být zařazena Turecká věž v Nymburce. TIC v Nymburce uvádí, že provozuje prohlídky na Tureckou věž v rámci okruhu společně s opevněním města a vilou Bašta (TIC Nymburk, 2013b).

Vzhledem k tomu, že je Nymburk proslulý pivovarnictvím, bylo v průběhu šetření vyhodnoceno, že v rámci technických památek by měla být hodnocena Renesanční sladovna významovým stupněm „C“. Rozhledna Romanka je taktéž zařazena do kategorie s označením „C“.

Tabulka 13 - Technické památky

Technické památky			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A - (55 bodů)			
B - (25 bodů)		1	25 bodů
C - (10 bodů)		2	20 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.11 Archeologické památky

Vymezení archeologických památek podle Bíny (2010a, s. 5): „A) archeologické památky se statutem národní kulturní památky, B) jiné významné archeologické památky.“

Vlastní výzkum vyhodnotil, že již z uvedených důvodů je nymburská Pravěká mohyla významnou archeologickou památkou. Z toho důvodu je památce udělen významový stupeň „B“. Bína (2010b) žádnou památku tohoto typu ve svém hodnocení neuvedl.

Tabulka 14 - Archeologické památky

Archeologické památky			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A - (40 bodů)			
B - (20 bodů)		1	20 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.12 Historické podzemí

Vymezení termínu historické podzemí podle Bíny (2010a, s. 5): „Podzemní areály s průvodcovskými prohlídkami.“

Historické podzemí s průvodcovskými prohlídkami v ORP Nymburk nelze nalézt. To uvedl i Bína (2010b) a přiklání se k tomuto hodnocení i vlastní šetření. Podle nymburského TIC se ovšem v Nymburce historická sklepení a chodby nacházejí, a to například pod domy v centru města, městskou radnicí nebo kostelem sv. Jiljí. Veřejnosti jsou ovšem tyto prostory nepřístupné (TIC Nymburk, 2013).

Tabulka 15 - Historické podzemí

Historické podzemí			
Výskyt	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
ANO (40 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.13 Muzea, galerie

Vymezení kategorie muzea, galerie podle Bíny (2010a, s. 5): „A) muzea, galerie celostátního významu, popř. se statutem národní kulturní památky, B) muzea, galerie oblastního významu, popř. s turisticky atraktivním zaměřením, C) ostatní muzea, galerie.“

V ORP Nymburk se nachází celkem 5 zástupců této kategorie, které jsou zahrnuty do vlastního hodnocení. Do kategorie „B“ bylo vlastním výzkumem přiřazeno Vlastivědné muzeum v Nymburce a Muzeum knihařství v Rožďalovicích. Galerie Melantrich, která se nachází v Rožďalovicích, je zařazena do kategorie „C“. Výstavní síň galerie se nachází v prvním patře památkově chráněného objektu v Husově ulici. Během své existence se v galerii pořádalo téměř padesát výstav, které navštívilo přes 15 000 návštěvníků (Rožďalovice, 2010a). Do kategorie „C“ je dále zařazeno Muzeum velkých volantů, které vzniklo na Loučeni v roce 2018. Součástí muzea je expozice veteránských autobusů a nákladních aut (Busportál, 2018). Právě o toto muzeum je hodnocení rozšířeno, neboť v době Bínova (2010b) hodnocení nebylo muzeum realizované. Posledním zástupcem kategorie „C“ je Městské muzeum v Sadské.

Tabulka 16 - Muzea, galerie

Muzea, galerie			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (50 bodů)			
B – (25 bodů)	2	2	50 bodů
C – (10 bodů)	2	3	30 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.14 Muzea v přírodě, skanzeny

Vymezení kategorie muzea v přírodě, skanzeny podle Bíny (2010a, s. 5): „A) muzea v přírodě, skanzeny celostátního významu, B) ostatní muzea v přírodě, skanzeny, expozice v původních objektech.“

Muzea v přírodě a skanzeny nebyly Bínou (2010b) zahrnuty do hodnocení a nejsou hodnoceny ani podle vlastního šetření. V ORP Lysá nad Labem, která je sousední obcí ORP Nymburk, se nachází skanzen v Přerově nad Labem. Skanzen představuje život venkovského lidu ve Středním Polabí do poloviny 20. století. Součástí skanzenu jsou panské stavby, chalupy a stodoly (Přerov nad Labem, 2018).

Tabulka 17 - Muzea v přírodě, skanzeny

Muzea v přírodě, skanzeny			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (60 bodů)			
B – (30 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.15 Lázeňská místa

Vymezení termínu lázeňská místa podle Bíny (2010a, s. 5-6): „A) obce se statutem lázeňského místa s vyvinutou lázeňskou čtvrtí a s širším kulturním pojetím a společenským významem, B) ostatní obce se statutem lázeňského města.“

Lázeňská místa se podle vlastního hodnocení v současnosti v ORP Nymburk nenachází a nezahrnul je ani Bína (2010b) v rámci svého hodnocení.

Tabulka 18 - Lázeňská města

Lázeňská místa			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (75 bodů)			
B – (25 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.16 Zoologické zahrady, zooparky

Vymezení zoologických zahrad a zooparků podle Bíny (2010a, s. 6): „A) nejvýznamnější zoologické zahrady a areály typu safari, B) ostatní zoologické zahrady a zooparky.“

Významnou atraktivitou ORP Nymburk je zoologická zahrada ve Chlebech, kterou zahrnul do svého hodnocení i Bína (2010b). ZOO Chleby se nachází na okraji obce a součástí atraktivity jsou expozice gepardího pavilonu „Livingstone House“, expozice surikat nebo například akvárium Polabí (ZOO Chleby, 2013). I přes rozšíření areálu v poslední dekádě nelze ZOO ve Chlebech klasifikovat významovým stupněm „A“, proto je tedy udělen stupeň „B“.

Tabulka 19 - Zoologické zahrady, zooparky

Zoologické zahrady, zooparky			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (60 bodů)			
B – (35 bodů)	1	1	35 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.17 Botanické zahrady, arboreta

Vymezení botanických zahrad a termínu arboretum podle Bíny (2010a, s. 6): „A) nejvýznamnější botanické zahrady a arboreta, B) ostatní botanické zahrady a arboreta.“

V rámci zkoumání ORP Nymburk nebylo vyhodnoceno, že se na daném území nachází botanická zahrada nebo arboretum. Tato kategorie tedy nemá svého zástupce a bylo tomu stejně i při Bínově (2010b) hodnocení.

Tabulka 20 - Botanické zahrady

Botanické zahrady, arboreta			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (60 bodů)			
B – (25 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.18 Aquaparky, plavecké bazény

Vymezení aquaparků a plaveckých bazénů dle Bíny (2010a, s. 6): „A) aquaparky, B) významné plavecké bazény.“

V roce 2019 rozhodli městští zastupitelé v Nymburce o tom, že bude vystaven zcela nový plavecký bazén v lokalitě u zimního stadionu. Lze předpokládat, že výstavba nového bazénu by přilákala nové návštěvníky a město by tak mělo novou sportovní atraktivitu (Černohous, 2019b). Vlastní šetření však prozatím nenalezlo významné aquaparky a plavecké bazény, které by mohly být zařazeny do této kategorie. Stejného názoru byl i Bína (2010b).

Tabulka 21 - Aquaparky, plavecké bazény

Aquaparky, plavecké bazény			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (50 bodů)			
B – (25 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.19 Golfová hřiště

Vymezení golfová hřiště podle Bíny (2010a, s. 6): „Venkovní i krytá golfová hřiště.“

Vlastní šetření prokázalo, že se golfová hřiště na území ORP Nymburk nenacházejí. Stejně tak tomu bylo i při Bínově (2010b) hodnocení.

Tabulka 22 - Golfová hřiště

Golfová hřiště			
Výskyt	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
ANO (35 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.20 Farmy pro hipoturistiku

Vymezení farmy pro hipoturistiku podle Bíny (2010a, s. 6): „*Farmy umožňující jízdu na koni.*“

Bína (2010b) vybral v rámci svého hodnocení celkem dvě farmy, které se zaobírají hipoturistikou (Hořátev, Kostelní Lhota). V rámci vlastního šetření nebylo prokázáno, že by byla v těchto obcích nadále hipoturistika provozována. V rámci ORP Nymburk byl vybrán jeden objekt, který lze do této kategorie zařadit. Jedná se o Dvůr Seletice v severní části ORP Nymburk. Dvůr Seletice zajišťuje chov skotu a nabízí produkty z výhradně vlastních surovin. Mimo to, nabízí farma možnost vyjížděk na koních a disponuje vlastní stájí pro koně. Exkurze a vyjížd'ky jsou určeny pro děti i dospělé (Dvůr Seletice, 2020).

Tabulka 23 - Farmy pro hipoturistiku

Farmy pro hipoturistiku			
Výskyt	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
ANO (35 bodů)	2	1	35 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.21 Vinařský věhlas

Vymezení vinařského věhlasu podle Bíny (2010a, s. 6): „*Sídla s obecně známými vinnými sklepy.*“

V rámci výzkumu nebyly zjištěny lokality ORP Nymburk, které by prokázaly vinařský věhlas. Nulovou hodnotu měl vinařský věhlas i v Bínově (2010b) hodnocení.

Tabulka 24 - Vinařský věhlas

Vinařský věhlas			
Výskyt	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
ANO (25 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.22 Pivovarnický věhlas

Vymezení pivovarnického věhlasu podle Bíny (2010a, s. 6): „*Sídla s obecně známými pivovarskými restauracemi.*“

Pivovarnický věhlas objevil Bína (2010b) v Nymburce a ke stejnému zjištění se přiklání i vlastní hodnocení. Pivovar v Nymburce je zasvěcen odkazu českého spisovatele Bohumila Hrabala a nabízí řady piv, které jsou odvozeny od jeho děl (Francinův ležák, Doktorova osmička, Pepinova desítka). Hrabal v pivovaru prožil celé mládí, neboť zde pracoval jeho otec. V roce 2014 byl uvařen Jubilejní ležák, který oslavoval 100. výročí narození spisovatele. Roční produkce pivovaru je cca. 170 000 hl piva (Kocourek, 2018, s. 79).

Tabulka 25 - Pivovarnický věhlas

Pivovarnický věhlas			
Výskyt	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
ANO (25 bodů)	1	1	25 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.23 Jiné atraktivity CR

Vymezení jiných atraktivit CR podle Bíny (2010a, s. 6): „*A) nejvýznamnější jinde neuvedené atraktivity CR, B) jiné významné jinde neuvedené atraktivity CR.*“

Vlastním šetřením bylo zjištěno, že se v ORP Nymburk nachází jedna národní kulturní památka, která byla prohlášena v roce 2017. Jedná se o nymburské krematorium, které se objevilo například v oskarovém filmu Kolja od režiséra Jana Svěráka. Jedná se o puristickou stavbu, která se vyznačuje tím, že v ní, na rozdíl od jiných obřadních síní, postranními okny proudí poměrně dost světla (Kocourek, 2018, s. 87). Nymburské krematorium je zařazeno do kategorie „B“. Bína (2010b) ve svém hodnocení žádnou jinou významnou atraktivitu neuvedl.

Tabulka 26 - Jiné atraktivita CR

Jiné atraktivita CR			
Významový stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – (50 bodů)			
B – (20 bodů)		1	20 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.24 Turistická informační centra

Vymezení turistických informačních center podle Bíny (2010a, s. 6): „*Turistická informační centra.*“

Bína (2010b) ve svém hodnocení uvedl, že se v ORP Nymburk nacházejí dvě TIC. S tímto tvrzením se ztotožňuje i vlastní hodnocení. Je nutné ovšem zdůraznit, že jediné TIC certifikované asociací turistických informačních center (dále jen ATIC) se nachází v Nymburce (ATIC ČR, 2019). V Sadské se vyskytuje kulturní a informační centrum (dále jen KIC), které ovšem není oficiálně certifikováno podle ATIC. KIC Sadská podporuje kulturu a je zřizovatelem amatérského divadelního souboru Klicpera (KIC Sadská, 2020).

Tabulka 27 - Turistická informační centra

Turistická informační centra			
Výskyt	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
ANO (15 bodů)	2	2	30 bodů

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.1.25 Památky UNESCO

Vymezení památky UNESCO podle Bíny (2010a, s. 6): „*Přidaná hodnota: Lokality zařazené do Seznamu světového dědictví UNESCO.*“

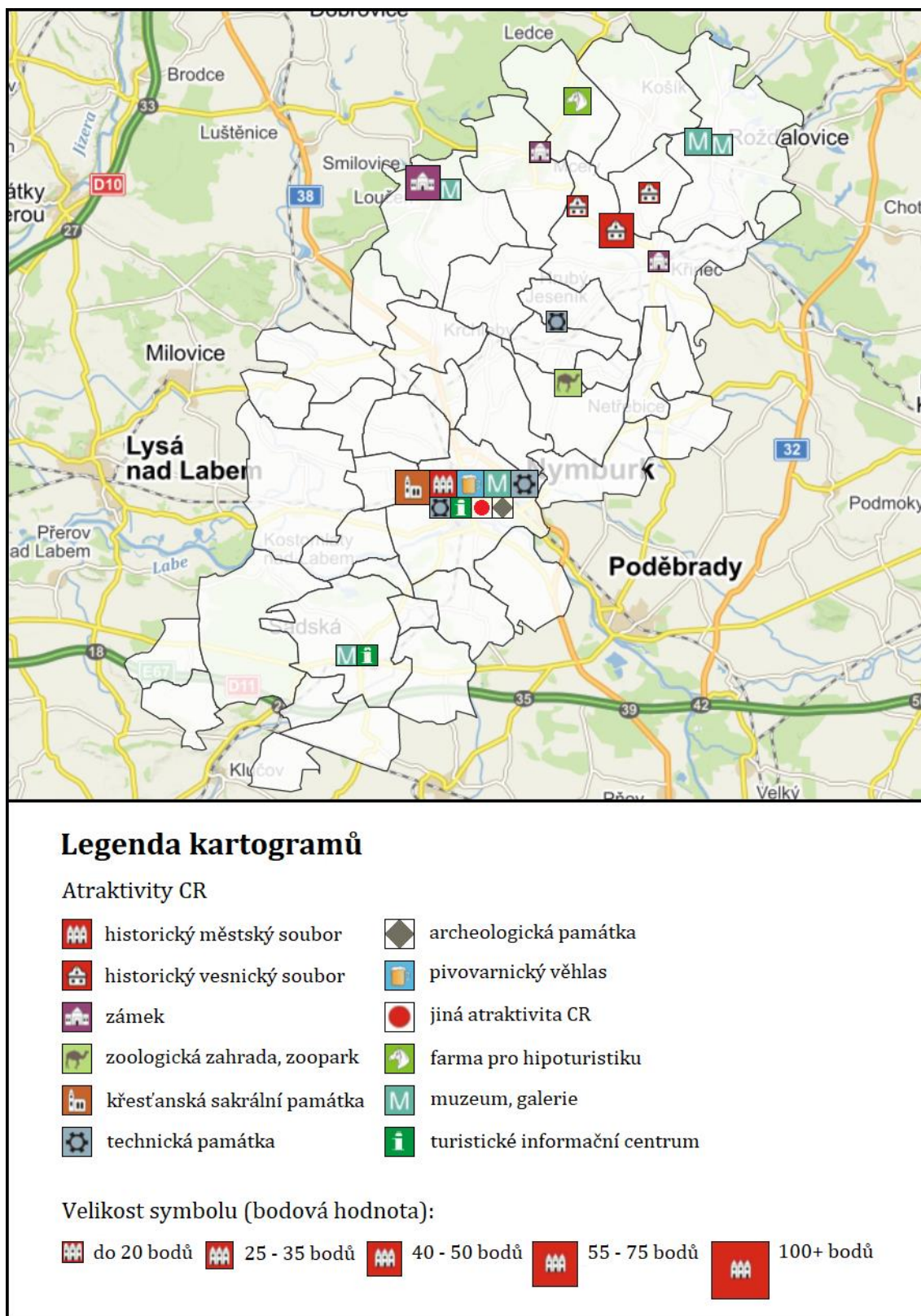
Vlastní výzkum nepotvrdil výskyt památky UNESCO. Tato kategorie je tedy bez svého zástupce, stejně jako tomu bylo i v hodnocení Bíny (2010b).

Tabulka 28 - Památka UNESCO

Památka UNESCO			
Výskyt	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
ANO (100 bodů)			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

Obrázek 19 - Legenda kartogramů atraktivit CR v ORP Nymburk

Zdroj: vlastní zpracování, mapový podklad mapaceska.cz

6.2 Měření ploch a linií ovlivňující CR a jejich intenzitních stupňů

6.2.1 Rekreační a turistická krajina typ I

Vymezení rekreační a turistické krajiny typ I podle Bíny (2010a, s. 6-7): „*Horská a vyšší podhorská krajina s vysokým podílem lesů, s malebnou členitostí reliéfu představující kvalitní prostředí pro letní i zimní turistiku, rekreaci a zimní sporty, s drobným, popř. rozptýleným osídlením; nebo krasová krajina s vyvinutými povrchovými tvary, zejména skalnatými kaňony; nebo krajina s vysokou hustotou výrazných skalních útvarů.*“

Obecný vliv na CR: výrazně podporující

Na základě dostupných informací nebyla v ORP Nymburk vyhodnocena žádná rekreační a turistická krajina typu I. Tento výrazně podporující segment potenciálu tak není zastoupen. Stejně názoru byl ve svém hodnocení i Bína (2010b).

Tabulka 29 - Rekreační a turistická krajina typ I

Rekreační a turistická krajina typ I			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.2 Rekreační a turistická krajina typ II

Vymezení rekreační a turistické krajiny typ II podle Bíny (2010a, s. 7): „*Členitá vrchovinná krajina s lesy, loukami a pastvinami, s četnými vyhlídkovými body s relativně drobným osídlením; nebo krajina s plochým reliéfem, ale s vysokou estetikou danou střídáním lesů, luk a rybníků, velmi vhodná pro cykloturistiku; nebo krajina monumentálních izolovaných sopečných vrchů s vysoce kvalitními rozhledovými místy; nebo krasová krajina s méně vyvinutými povrchovými tvary.*“

Obecný vliv na CR: podporující

Zastoupení rekreační a turistické krajiny typu II Bína (2010b) ve svém hodnocení neuvedl. V rámci vlastního hodnocení byly vybrány dvě oblasti, které se do této kategorie dají zařadit. Jedná se o oblasti Rožďalovicka a Kerska. Rožďalovice mají rozmanitou zachovalou přírodu s různou skladbou přírodních společenstev.

Nacházejí se zde pastviny, lesy a četné množství rybníků. Podmínky pro cykloturistiku jsou zde velmi slibné. Vzhledem k tomu, že se jedná o plochou krajinu a přírodní estetika je zachována, je možné zařadit tuto oblast do rekreační a turistické krajiny typu II. K rozhodnutí zařazení přispěla i nově vybudovaná naučná stezka Holské rybníky v roce 2019 (Rožďalovice, 19b). Do této kategorie je dále zařazena oblast Kerska (území obcí Hradištko a Velenka), která má také plochý reliéf a nabízí rozsáhlý komplex Kerského lesa s vysokou estetikou střídání lesů a luk. Součástí komplexu jsou Kerské rybníčky. Oblast je vhodná pro cykloturistiku a nabízí široké možnosti. V roce 2014 zde byla vybudována naučná stezka Bohumila Hrabala (AKCR, 2020).

Součet katastrální výměry obcí (Rožďalovice 23,91 km², Hradištko 18,23 km² a Velenka 4,98 km²), které jsou hodnoceny jako rekreační a turistická krajina typu II, je po zaokrouhlení 47 km². Výpočtem bylo zjištěno, že podíl rekreační a turistické krajiny typu II na území ORP Nymburk činí v procentuální míře 13 %.

Tabulka 30 - Rekreační a turistická krajina typ II

Rekreační a turistická krajina typ II			
Intenzitní stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – 75 % a více			
B – 50 – 74 %			
C – 25 – 49 %			
D – 10 – 24 %		13 % (47 km²)	120 bodů
E – 9 % a méně			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.3 Rekreační a turistická krajina typ III

Vymezení rekreační a turistické krajiny III podle Bíny (2010a, s. 7): „*Pahorkatinná, mírně zvlněná krajina s mozaikou polí, lesů, luk, s menšími až středně velkými venkovskými sídly.*“

Obecný vliv na CR: neutrální

Bína (2010b) ve svém hodnocení označil za rekreační a turistickou krajinu typu III oblast kolem Košíku, Seletic a Mcel v severní části ORP Nymburk a dále pak

krajinový pás, který prochází obcemi Nové Zámky, Křinec, Hrubý Jeseník, Oskořínek a Jíkev. Podle zmíněné Bínovy definice dochází vlastní výzkum k zjištění, že lze do této kategorie zařadit obce Žitovlice, Košík, Seletice, Mcely a Loučeň. Do severní části ORP Nymburk zasahuje Jizerská tabule, která se vyznačuje pahorkatinným charakterem krajiny a nachází se zde mozaika polí, lesů a luk. Zmíněné definici odpovídá i výskyt menších až středně velkých venkovských sídel (Územně analytické podklady SO ORP Nymburk, 2016). Krajinový pás v oblasti Křinecka podle Bíny (2010b) je přeřazen do kategorie rekreační a turistická krajina typ IV.

Součet katastrální výměry obcí (Žitovlice 6,59 km², Košík 14,69 km², Seletice 11,39 km², Mcely 13,38 km² a Loučeň 19,03 km²), které jsou hodnoceny jako rekreační a turistická krajina typu III, je po zaokrouhlení 65 km². Výpočtem bylo zjištěno, že podíl rekreační a turistické krajiny typu III na území ORP Nymburk činí v procentuální míře 19 %. Tato kategorie ovšem není hodnocena vzhledem k neutrálnímu vlivu na CR.

Tabulka 31 - Rekreační a turistická krajina typ III

Rekreační a turistická krajina typ III			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.4 Rekreační a turistická krajina typ IV

Vymezení rekreační a turistické krajiny podle Bíny (2010a, s. 7): „Převážně plochá krajina, intenzivně zemědělsky využívaná, bezlesá nebo s drobnými plochami listnatých lesů, relativně hustě osídlená s velkými venkovskými sídly.“

Obecný vliv na CR: omezující

Zbylá část území ORP Nymburk, tedy území mimo rekreační a turistické krajiny typu I, II, a III, je podle vlastního šetření vyhodnocena jako krajina typu IV. Jak už bylo v práci zmíněno, Nymbursko se vyznačuje tím, že je ploché a má výhodné podmínky pro zemědělství, které je hojně rozšířeno.

Součet katastrální výměry zbylých obcí, které jsou hodnoceny jako rekreační a turistická krajina typu IV, je po zaokrouhlení 240 km². Výpočtem bylo zjištěno, že

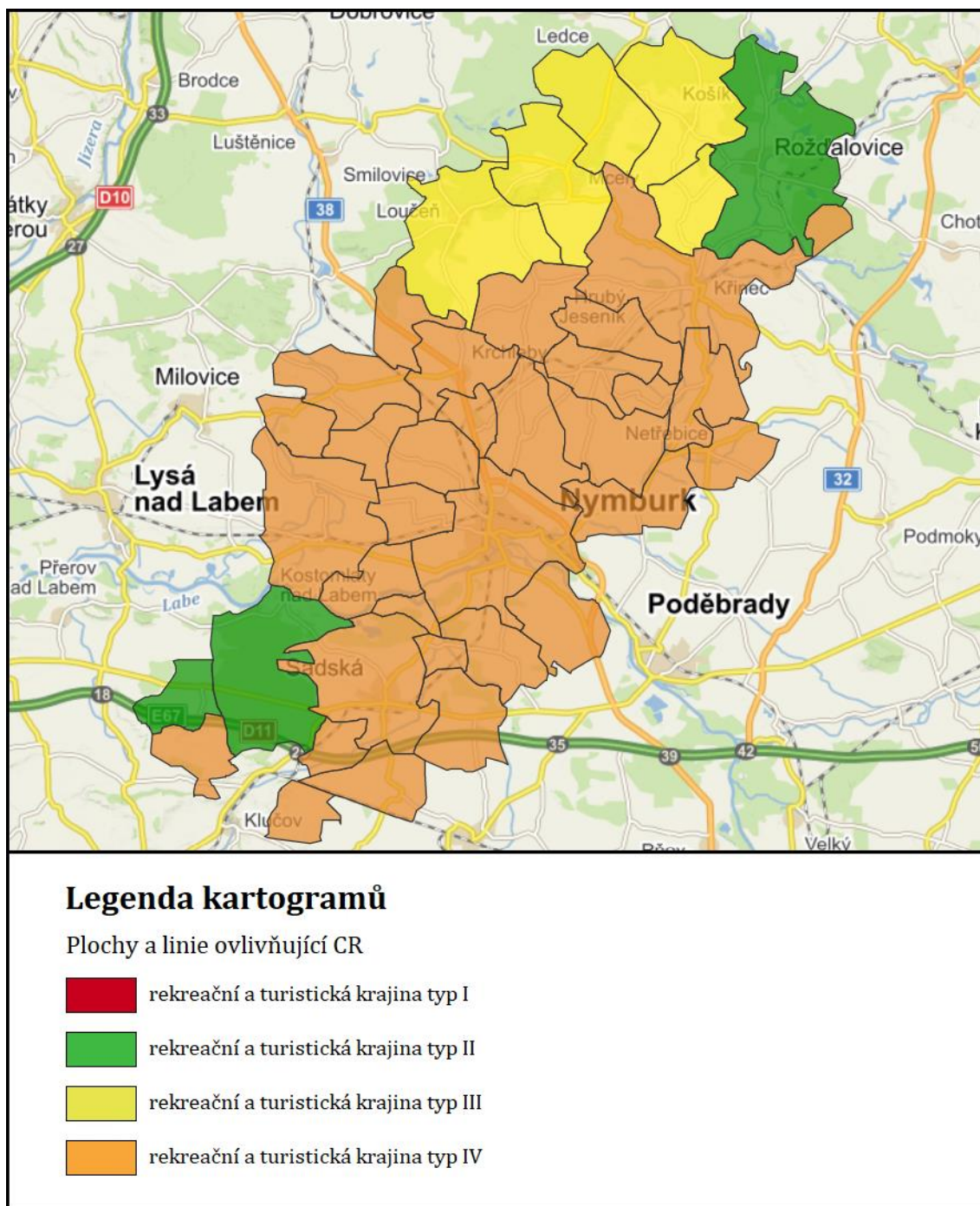
podíl rekreační a turistické krajiny typu IV na území ORP Nymburk činí v procentuální míře 68 %.

Tabulka 32 - Rekreační a turistická krajina typ IV

Rekreační a turistická krajina typ IV			
Intenzitní stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – 75 % a více	X		
B – 50 – 74 %		68 % (240 km²)	- 120 bodů
C – 25 – 49 %			
D – 10 – 24 %			
E – 9 % a méně			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

Obrázek 20 - Legenda kartogramů ploch a linií ovlivňující CR v ORP Nymburk

Zdroj: vlastní zpracování, podklad mapaceska.cz

6.2.5 Urbanizovaný prostor

Vymezení urbanizovaného prostoru podle Bíny (2010a, s. 7): „Souvislé převažující plochy intravilánu šířící se z jádrového města (nad zhruba 20 000 obyvatel) do okolních obcí.“

Obecný vliv na CR: omezující

Vlastní šetření dospělo k závěru, že se v ORP Nymburk nenachází urbanizovaný prostor (ani město nad 20 000 obyvatel). Tuto kategorii nehodnotil ani Bína (2010b) ve svém hodnocení.

Tabulka 33 - Urbanizovaný prostor

Urbanizovaný prostor			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.6 Průmyslový a těžební prostor

Vymezení průmyslového a těžebního prostoru podle Bíny (2010a, s. 7): „Velké souvislé průmyslové areály mimo intravilán sídel, hnědouhelné velkolomy.“

Obecný vliv na CR: výrazně omezující

Podle vlastního hodnocení se v ORP Nymburk nenachází průmyslový a těžební prostor. Kategorie nebyla hodnocena ani Bínou (2019b).

Tabulka 34 - Průmyslové a těžební prostor

Průmyslový a těžební prostor			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.7 Areál dálniční dostupnosti typ I

Vymezení areálu dálniční dostupnosti typ I podle Bíny (2010a, s. 7): „Území ve vzdušné vzdálenosti do 10 km od sjezdů z dálnic a rychlostních silnic.“

Obecný vliv na CR: podporující

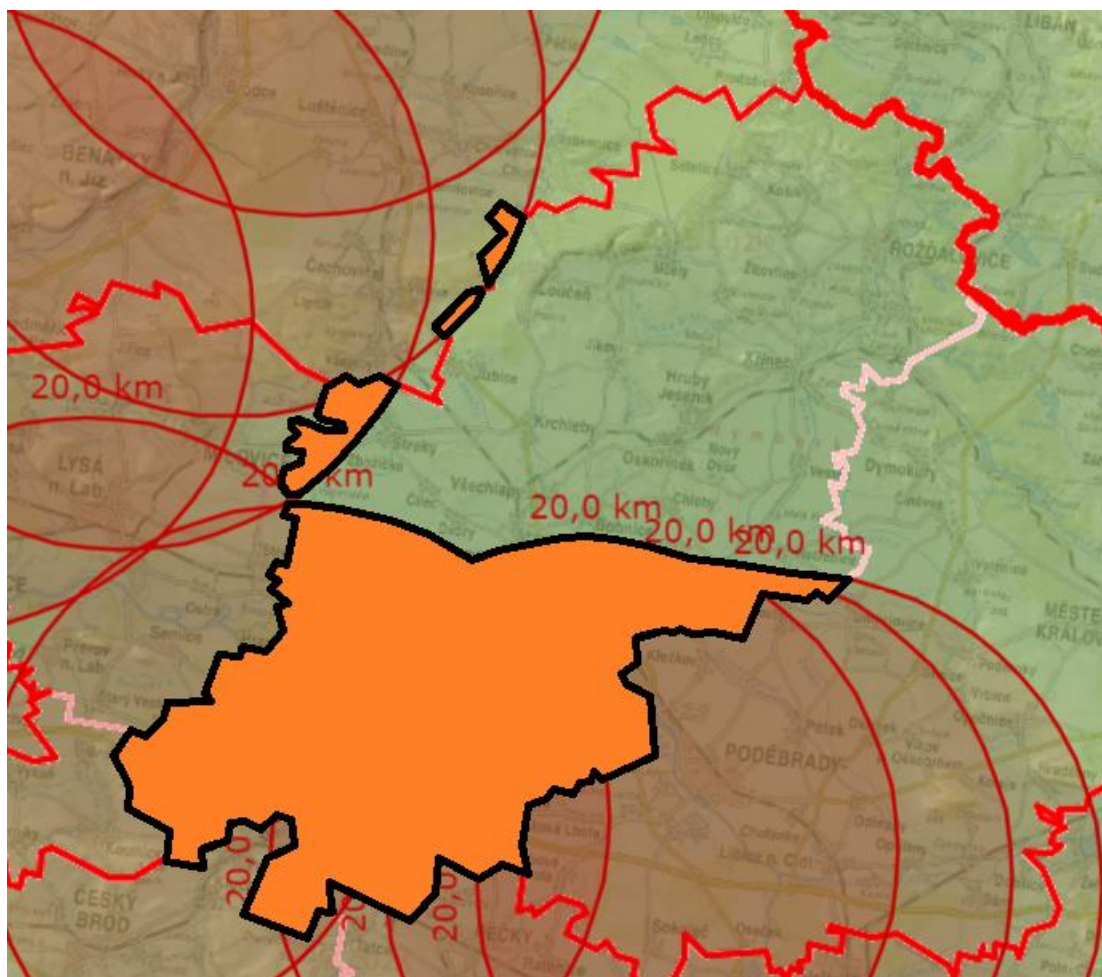
Vlastní měření areálu dálniční dostupnosti I proběhlo bodovací metodou v prohlížečích službě AGS (geoportál). Podle vlastního měření je plocha areálu dálniční dostupnosti typ I celkem 151,6 km² (ČÚZK, 2020). Měření není úplně přesné, ovšem vzhledem k široké škále bodovacího systému lze výsledky měření, i s drobnými nepřesnostmi, pokládat za dostatečné. Výpočtem bylo zjištěno, že podíl areálu dálniční dostupnosti typ I na území ORP Nymburk činí v procentuální míře 43 %. Tento typ potenciálu je tedy hodnocen stejnou kategorií jako Bínou (2010b).

Tabulka 35 - Areál dálniční dostupnosti I

Areál dálniční dostupnosti I			
Intenzitní stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – 75 % a více			
B – 50 – 74 %			
C – 25 – 49 %	X	43 % (151,6 km ²)	90 bodů
D – 10 – 24 %			
E – 9 % a méně			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

Obrázek 21 - Areál dálniční dostupnosti I v ORP Nymburk

Zdroj: vlastní zpracování, podklad geoportal.cuzk.cz

6.2.8 Areál dálniční dostupnosti typ II

Vymezení areálu dálniční dostupnosti typ II podle Bíny (2010a, s. 8): „Vymezení území ve vzdušné vzdálenosti 11-25 km od sjezdů z dálnic a rychlostních silnic.“

Obecný vliv na CR: podporující

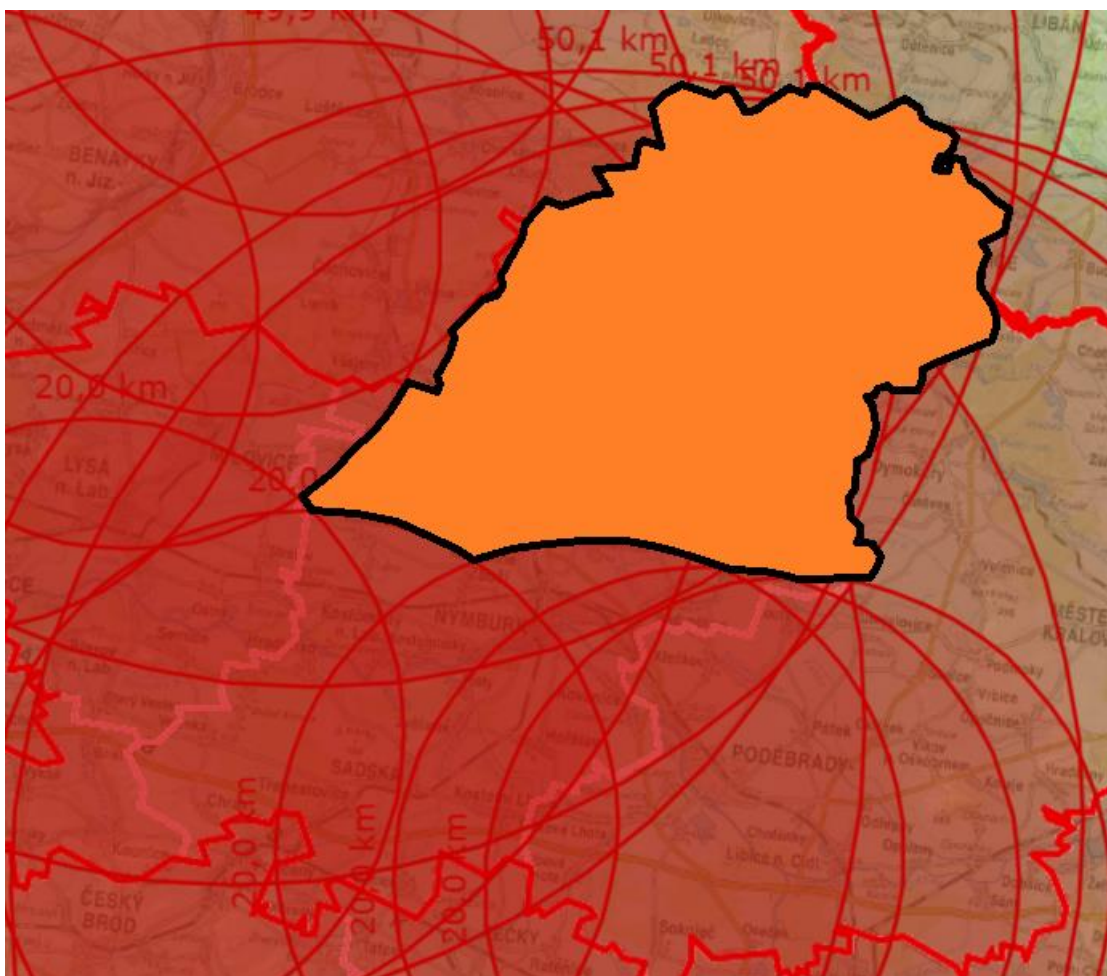
Vlastní měření areálu dálniční dostupnosti typ II proběhlo také pomocí bodovací metody v prohlížečích službě AGS (geoportál). Podle vlastního měření je plocha areálu dálniční dostupnosti typ II vymezena v celkové ploše 203,9 km² (ČÚZK, 2020). Měření není úplně přesné, ovšem vzhledem k široké škále bodovacího systému lze výsledky měření, i s drobnými nepřesnostmi, pokládat za dostatečné. Výpočtem bylo zjištěno, že podíl areálu dálniční dostupnosti typ II na území ORP Nymburk činí v procentuální míře 57 %. Bína (2010b) hodnotil tento typ potenciálu stejnou kategorií.

Tabulka 36 - Areál dálniční dostupnosti II

Areál dálniční dostupnosti II			
Intenzitní stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – 75 % a více			
B – 50 – 74 %	X	57 % (203,9 km ²)	60 bodů
C – 25 – 49 %			
D – 10 – 24 %			
E – 9 % a méně			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

Obrázek 22 - Areál dálniční dostupnosti II v ORP Nymburk

Zdroj: vlastní zpracování, podklad geoportal.cuzk.cz

6.2.9 Délka břehů vodních ploch I

Vymezení délky břehů vodních ploch I podle Bíny (2010a, s. 8): „*Břehy rekreačních vodních ploch celostátního a nadregionálního významu s příslušnou vybaveností.*“

Obecný vliv na CR: výrazně podporující

Tento jev se podle vlastního šetření na území ORP Nymburk nevyskytuje. Délku břehů vodních ploch nehodnotil ani Bína (2010b).

Tabulka 37 - Délka břehu vodních ploch I

Délka břehů vodních ploch I			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.10 Délka břehů vodních ploch II

Vymezení délky břehů vodních ploch II podle Bíny (2010a, s. 8): „*Břehy rekreačních a vodních ploch nadmístního významu s příslušnou vybaveností.*“

Obecný vliv na CR: podporující

Bína (2010b) délku břehů vodních ploch nehodnotil. Vlastní šetření také neprokázalo, že by se podobný jev v ORP Nymburk vyskytoval. Na říčce Mrlině se každoročně konají akce „odemykání“ a „zamykání“ Mrliny, které pořádá sdružení občanů Labská stezka. Mrlina ovšem nedisponuje příslušnou vybaveností, aby mohla být hodnocena (Labská stezka, 2012).

Tabulka 38 - Délka břehů vodních ploch II

Délka břehů vodních ploch II			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.11 Délka řek vhodných ke splouvání

Vymezení délky řek vhodných ke splouvání podle Bíny (2010a, s. 8): „*Délka řek, popř. jiných vodních toků vhodných pro vodácké plavby, nebo na nichž jsou prováděny výletní lodní plavby.*“

Obecný vliv na CR: podporující

Délka řek vhodných ke splouvání nebyla Bínou (2010b) hodnocena. Podle vlastního výzkumu bylo zjištěno, že výletní plavby v Nymburce zajišťuje loď Blanice. V současné době nejsou výletní plavby realizovány, protože je loď v dlouhodobém pronájmu (Polabí na lodi, 2020). Z toho důvodu není tato kategorie hodnocena.

Tabulka 39 - Délka řek vhodných ke splouvání

Délka řek vhodných ke splouvání			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.12 Délka silnic I. třídy

Vymezení délky silnic podle Bíny (2010a, s. 8): „*Délka silnic I. třídy.*“

Obecný vliv na CR: podporující

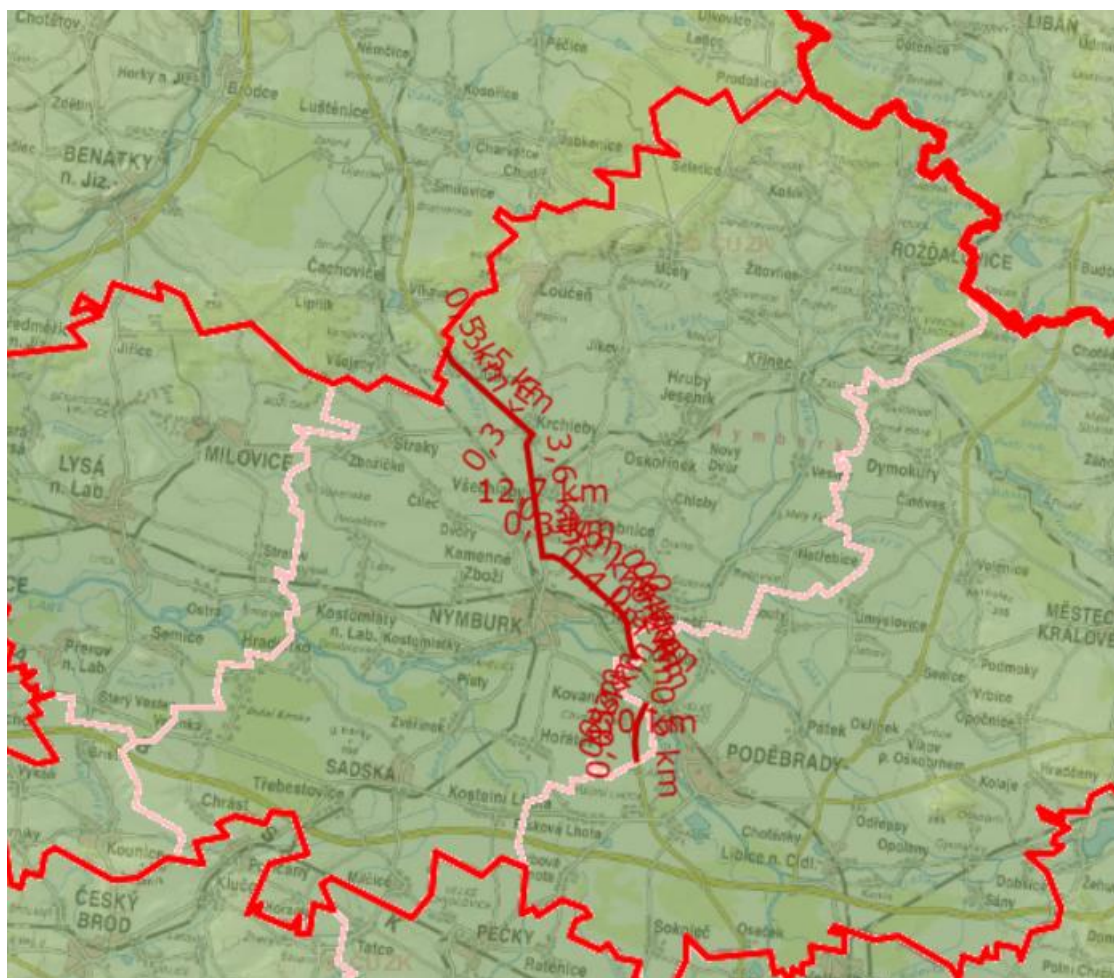
V ORP Nymburk se nachází jen jedna silnice 1. třídy s označením I/38. Vzhledem k tomu, že byl až koncem roku 2010 vybudován nový obchvat kolem Nymburka, bylo za potřebí v rámci vlastního výzkumu zjistit současnou délku silnic 1. třídy v ORP Nymburk. Nebyl nalezen žádný relevantní zdroj, který by udával požadované číslo (délka silnic 1. tříd byla vždy uvedena u kraje nebo okresu). Z toho důvodu proběhlo vlastní měření, které vyhodnotilo, že celková délka silnic 1. tříd v ORP Nymburk měří po zaokrouhlení 14,7 km (ČÚZK, 2020). Tento údaj by se mohl od přesnějšího měření mírně lišit, avšak je předpokládáno, že lze tuto nepřesnost zanedbat a na výsledek to nebude mít zásadní vliv. Po výpočtu $\left(\frac{\text{délka silnic 1. třídy v km}}{\text{rozloha obvodu ORP v km}^2} \times 1000\right)$ byl získán koeficient s hodnotou 41. Délka silnic 1. třídy je tedy zařazena do kategorie „C“. Výstavba nymburského obchvatu tedy neměla na celkovou délku silnic I. třídy vliv, neboť stejnou kategorii zvolil ve svém měření i Bína (2010b).

Tabulka 40 - Délka silnic I. třídy

Délka silnic I. třídy			
Intenzitní stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – 100 a více			
B – 75 - 99			
C – 50 - 74			
D – 25 - 49	X	41 (14,7 km)	40 bodů
E – 24 a méně			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

Obrázek 23 - Délka silnic I. třídy v ORP Nymburk

Zdroj: vlastní zpracování, podklad geoportal.cuzk.cz

6.2.13 Délka železnic typ I

Vymezení délky železnic typ I podle Bíny (2010a, s. 8): „Délka železničních tratí, na nichž každý den v týdnu lze použít 10 a více vlaků v každém směru.“

Obecný vliv na CR: podporující

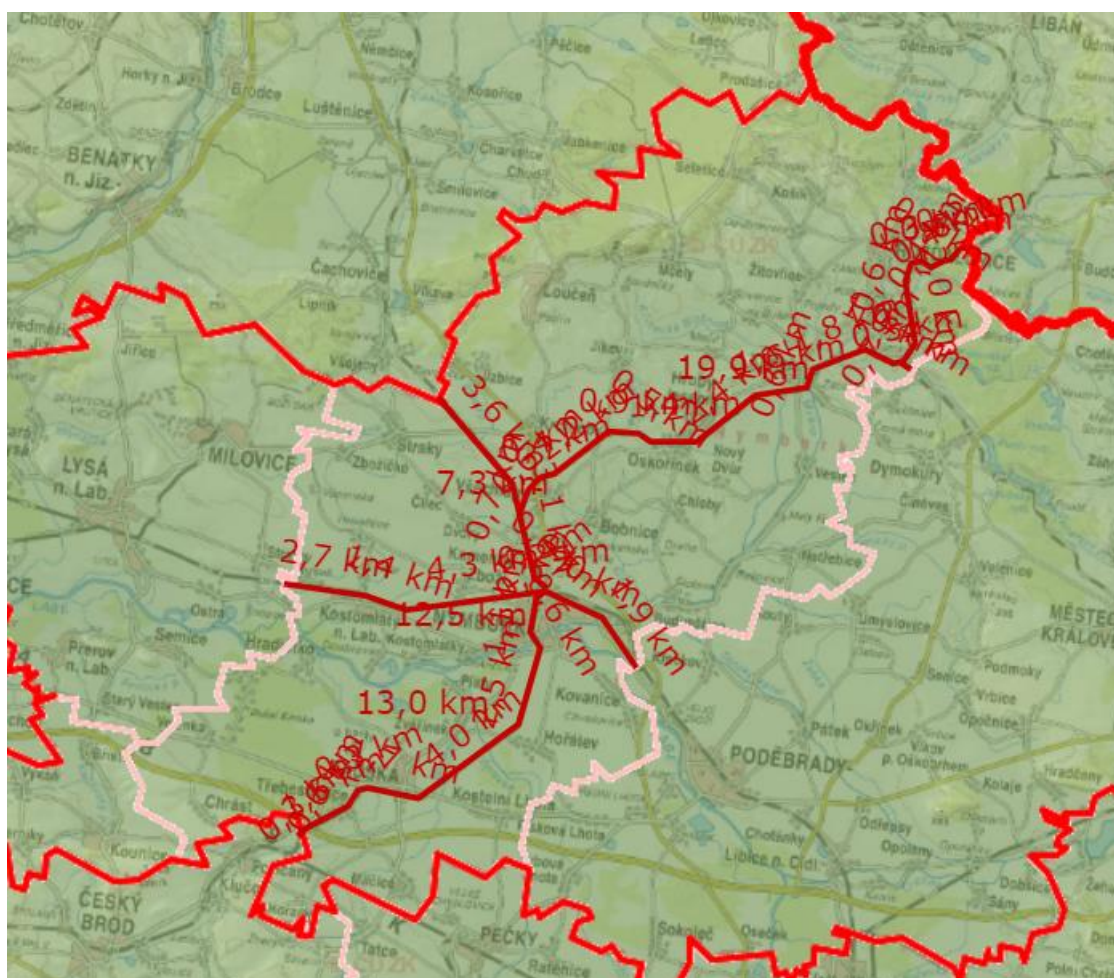
Vlastní vyhodnocení dospělo k názoru, že se délka železničních tratí a jízdní řády od roku 2010 v podstatě nezměnily (ČD, 2020). Podle vlastního měření (ČUZK, 2020) bylo zjištěno, že je celková délka železnic typ I v ORP Nymburk po zaokrouhlení 53,1 km. Výpočtem $\left(\frac{\text{délka železnic v km}}{\text{rozloha obvodu ORP v km}^2} \times 1000\right)$ byl délce železnic typ I přiřazen koeficient 149. Lze se tedy přiklonit k Bínově (2010b) hodnocení a označit délku železnic typ I kategorií „A“.

Tabulka 41 - Délka železnic typ I

Délka železnic typ I			
Intenzitní stupeň	Bína (2010)	Vlastní hodnocení	Počet bodů
A – 100 a více	X	149 (53,1 km)	100 bodů
B – 75 - 99			
C – 50 - 74			
D – 25 - 49			
E – 24 a méně			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

Obrázek 24 - Délka železnic typ I v ORP Nymburk

Zdroj: vlastní zpracování, podklad geportal.cuzk.cz

6.2.14 Délka železnic typ II

Vymezení délky železnic typ II podle Bíny (2010a, s. 8): „Délka železničních tratí, na nichž každý den v týdnu lze použít 5 - 9 vlaků v každém směru.“

Obecný vliv na CR: podporující

Podle železničních jízdních řádů (ČD, 2020) lze vyhodnotit, že se v ORP Nymburk nevyskytují žádné tratě, na kterých by každý den v týdnu projelo pouze 5–9 vlaků v jedno směru. Z toho důvodu není tato kategorie hodnocena. Stejného názoru byl i Bína (2010b).

Tabulka 42 - Délka železnic typ II

Délka železnic typ II			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.15 Přidaná hodnota: národní park

Vymezení přidané hodnoty: národní park podle Bíny (2010a, s. 8): „Území národního parku.“

Obecný vliv na CR: výrazně podporující

Národní park se v ORP Nymburk nevyskytuje, tudíž není tato kategorie hodnocena. V Bínově (2010b) hodnocení také nebyla tato kategorie zastoupena.

Tabulka 43 - Přidaná hodnota: národní park

Přidaná hodnota: národní park			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

6.2.16 Přidaná hodnota: chráněná krajinná oblast

Vymezení přidané hodnoty: chráněná krajinná oblast podle Bíny (2010a, s. 9): „Území chráněné krajinné oblasti.“

Obecný vliv na CR: podporující

Vlastní výzkum potvrdil, že se v ORP Nymburk chráněné krajinné oblasti nenacházejí a stejně tak tomu bylo i v Bínově (2010b) hodnocení.

Tabulka 44 - Přidaná hodnota: národní park

Přidaná hodnota: chráněná krajinná oblast			
Není hodnoceno			

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

7 Shrnutí a diskuze výsledků

Podle Bínovy (2010) metody měření potenciálu CR bylo vlastním výzkumem zjištěno, že celkový potenciál CR v ORP Nymburk nabývá hodnoty 805 bodů. Bína (2010a, s. 15) v bodovém vyjádření celkového potenciálu vytvořil celkem 10 stupňů, do kterých následně zařadil jednotlivá ORP:

1. do 245 bodů
2. 250 – 495 bodů
3. 500 – 745 bodů
4. **750 – 995 bodů (805 bodů, ORP Nymburk)**
5. 1000 – 1245 bodů
6. 1250 – 1495 bodů
7. 1500 – 1745 bodů
8. 1750 – 1995 bodů
9. 2580 bodů (Český Krumlov)
10. 6120 bodů (Praha)

Bodové stupně celkového potenciálu CR vytvořil od hodnoty do 245 bodů až do hodnoty 1995 bodů. Nejvyšší dva stupně ohodnotil specificky. ORP Český Krumlov udělil 2580 bodů a Praze přisoudil vysokých 6120 bodů. ORP Nymburk (805 bodů) lze tedy zařadit do čtvrtého stupně (750 – 995) z celkových deseti. Podle vlastního výzkumu má tedy **ORP Nymburk lehce podprůměrný celkový potenciál CR.**

Ke stejnému způsobu hodnocení přistoupil Bína (2010a, s. 16) i v případě bodového vyjádření potenciálu atraktivit CR a rozřadil ho na celkem 10 stupňů:

1. do 95 bodů
2. 100 – 195 bodů
3. 200 – 295 bodů
4. 300 – 495 bodů
5. **500 – 745 bodů (515 bodů, ORP Nymburk)**
6. 750 – 995 bodů
7. 1000 – 1245 bodů
8. 1250 – 1495 bodů

9. 1500 – 1995 bodů
10. 5785 bodů (Praha)

Bodové stupně potenciálu atraktivit CR vytvořil od hodnoty do 95 bodů až do hodnoty 1995 bodů. Nejvyšší stupeň ohodnotil specificky, Praze bylo přisouzeno 5785 bodů. ORP Nymburk (515 bodů) lze tedy těsně zařadit do pátého stupně (500 – 745 bodů) z celkových deseti. Nejvýše hodnocenými složkami atraktivit CR byly historické vesnické soubory (80 bodů), muzea, galerie (80 bodů) a zámky (75 bodů). Atraktivita přírodní pozoruhodnosti, hrady, tvrze, zříceniny, židovské památky, vojenské památky, pietní pomníky, historická podzemí, muzea v přírodě, skanzeny, lázeňská místa, botanické zahrady, arboreta, aquaparky, plavecké bazény, golfové hřiště, vinařský věhlas a památka UNESCO nebyly hodnoceny, neboť se na daném území nenacházejí. Lze tedy konstatovat, že **ORP Nymburk má průměrný potenciál atraktivit CR.**

Obdobný přístup bodového vyjádření zvolil Bína (2010a, s. 17) i v případě hodnocení potenciálu ploch a linií ovlivňujících CR. Uvádí tedy následujících 10 stupňů:

1. záporný
2. 5 – 95 bodů
3. 100 – 195 bodů
4. **200 – 295 bodů (290 bodů, ORP Nymburk)**
5. 300 – 395 bodů
6. 400 – 495 bodů
7. 500 – 595 bodů
8. 600 – 695 bodů
9. 700 – 795 bodů
10. 800 bodů a více

Bodové stupně potenciálu ploch a linií ovlivňujících CR vytvořil od záporného stupně až po 800 bodů a více. ORP Nymburk (290 bodů) lze tedy těsně zařadit do čtvrtého stupně (200 - 295 bodů) z celkových deseti. Průměrný stupeň tak tedy ORP Nymburk utekl o pouhých 10 bodů. Nejvíce bodů bylo získáno díky rekreační a turistické krajině typ II (120 bodů), délce železnic typ I (100 bodů) a areálu dálniční

dostupnosti typ I (90 bodů). Jediný záporný odečet způsobila rekreační a turistická krajina typ IV (120 bodů), která je vnímána jako omezující z pohledu obecného vlivu na CR. **ORP Nymburk má tedy lehce podprůměrný potenciál ploch a linií ovlivňující CR.**

Tabulka 45 - Výsledky měření potenciálu CR v ORP Nymburk podle vlastního výzkumu

Výsledky měření potenciálu CR v ORP Nymburk podle vlastního výzkumu	
Atraktivita CR	Počet bodů
Historický městský soubor	30
Historický vesnický soubor	80
Zámek	75
Křesťanská sakrální památka	40
Technická památka	45
Archeologická památka	20
Muzeum, galerie	80
Zoologická zahrada, zoopark	35
Farma pro hipoturistiku	35
Pivovarnický věhlas	25
Jiná atraktivita CR	20
TIC	30
Počet bodů: Atraktivita CR	515
Plochy a linie ovlivňující CR	
Plochy a linie ovlivňující CR	Počet bodů
Rekreační a turistická krajina typ II	120
Rekreační a turistická krajina typ IV	- 120
Areál dálniční dostupnosti typ I	90
Areál dálniční dostupnosti typ II	60
Délka silnic I. třídy	40
Délka železnic typ I	100
Počet bodů: Plochy a linie ovl. CR	290
Celkový počet bodů	805

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

Na základě shrnutí všech předpokladů pro CR a dosažených výsledků měření potenciálu lze konstatovat, že ORP Nymburk nelze označit za turistickou destinaci, která by mohla nabídnout takové možnosti jako jiné destinace. ORP Nymburk nedisponuje žádnou atraktivitou CR, která má národní nebo nadnárodní význam a zajišťovala by významný příliv turistů. I z tohoto důvodu se hospodářství území orientuje spíše na zemědělství, které má zde výhodné podmínky, a průmysl.

I přes tyto nedostatky se lze zaměřit na zlepšení potenciálu CR. Ze získaných výsledků měření potenciálu CR v ORP Nymburk lze usoudit, že pro rozvoj CR v oblasti ORP Nymburk se nabízí možnost budovat nové atraktivity nebo podporovat a rozvíjet ty stávající.

Správným krokem se tedy jeví budování nových atraktivit za účelem zvýšení turistické návštěvnosti na území ORP Nymburk. Lze uvést plavecký bazén v Nymburce, jehož realizování je v plném proudu. Silná marketingová propagace a úspěšná realizace takového (nebo i jiného) projektu zajistí nový příliv turistů a otevře nové možnosti, na které lze dále navazovat.

Prostorem pro rozvíjení turismu jsou cyklotrasy v jižní části zkoumaného území. ORP Nymburk má velmi slibně rozvinuté cyklotrasy, které jsou již hojně využívány. Rovinatý terén v povodí Labe je dostupný i nenáročným cyklistům a díky vhodné železniční a silniční dostupnosti se naskytuje možnost pro další rozvoj této aktivity. Zaměřením se na postupné budování kvalitní infrastruktury CR kolem cyklotras a jejich rozšiřování může turismus v oblasti výrazně podpořit. Zdárným příkladem je Hrabalova stezka, která byla za obdobným účelem již vybudována a naplnila očekávání.

Pokud je již zmíněn Bohumil Hrabal, tak je vhodné uvést, že právě jeho genius loci a správné uplatnění tohoto fenoménu může Nymbursko proměnit v minimálně o trochu žádanější turistickou destinaci.

7.1 Splnění cílů a odpovědi na výzkumné otázky

Cílem bakalářské práce bylo vyhodnotit celkový potenciál CR v ORP Nymburk a pomocí vlastního šetření naplnit předem stanovené cíle. Tyto cíle byly dosaženy

měření potenciálu CR ve zkoumané oblasti. Splnění cílů práce je znázorněno v následujícím shrnutí formou odpovědí na výzkumné otázky.

Výzkumná otázka č. 1

Jaký je celkový potenciál cestovního ruchu na území ORP Nymburk?

Na základě provedeného výzkumu lze zodpovědět první výzkumnou otázku, a to, že ORP Nymburk má lehce podprůměrný potenciál CR. Průběh šetření odpovídal Bínově (2010) metodě hodnocení potenciálu a ORP Nymburk bylo naměřeno celkem 805 bodů.

Výzkumná otázka č. 2

Jaký typ potenciálu cestovního ruchu převažuje v lokalitě ORP Nymburk?

Atraktivitám CR v ORP Nymburk bylo přisouzeno 515 bodů. Plochy a linie ovlivňující CR získaly v ORP Nymburk 290 bodů. Z tohoto zjištění vyplývá, že ORP Nymburk má větší potenciál v rámci atraktivit CR, než ploch a linií ovlivňující CR. V procentuální míře lze vyjádřit, že jsou atraktivity CR v ORP Nymburk zastoupeny v 64 %. Plochy linie ovlivňující CR v ORP Nymburk představují 36 %.

Tabulka 46 - Typy potenciálu CR v ORP Nymburk podle vlastního výzkumu

Typy potenciálu CR v ORP Nymburk podle vlastního výzkumu	
	Počet bodů
Atraktivity CR	515
Plochy a linie ovlivňující CR	290

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

Výzkumná otázka č. 3

Je potenciál cestovního ruchu větší než z roku 2010 podle Jana Bíny?

Lze konstatovat, že potenciál CR je podle vlastního výzkumu, tedy v roce 2020, větší, než jak ho interpretoval Jan Bína v roce 2010. Metoda měření potenciálu CR byla stejná, jakou použil ke svému měření Bína (2010). K odlišnému způsobu měření došlo pouze v určitých případech ploch a linií ovlivňující CR, avšak za účelem získání přesných dat. Celkově lze porovnat, že obě složky potenciálu nabyly na bodových hodnotách. Bína (2010b) uvedl, že v roce 2010 dosahovaly atraktivity CR v ORP

Nymburk hodnoty 445 bodů. Vlastní výzkum prokázal, že se tato hodnota zvýšila na celkových 515 bodů. Stejně tak se zvýšily hodnoty ploch a linií ovlivňující CR. Bína (2010b) naměřil 140 bodů, vlastní výzkum odhalil plochy a linie s celkovou hodnotou 290 bodů. V celkovém součtu je potenciál CR v ORP větší o 220 bodů s celkovou hodnotou 805 bodů. Bína (2010b) ve svém hodnocení uvedl pro zkoumané území 585 bodů.

Tabulka 47 - Porovnání potenciálu CR v ORP Nymburk

Porovnání potenciálu CR v ORP Nymburk (2010, vlastní výzkum)		
	Počet bodů	
	Bína (2010)	Vlastní výzkum
Atraktivita CR	445	515
Plochy a linie ovlivňující CR	140	290
Celkový počet bodů	585	805

Zdroj: vlastní zpracování, upraveno dle Bíny (2010)

8 Závěry a doporučení

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zhodnocení celkového potenciálu CR v ORP Nymburk podle vybrané metody. K tomu, aby mohla být metoda správně aplikována, bylo zapotřebí zpracovat základní charakteristiku zkoumaného území. Nejprve byly shrnuty základní informace o zkoumané lokalitě a následně byly představeny předpoklady CR. Uvedeny byly pouze ty nejvýznamnější lokalizační a realizační předpoklady CR pro danou oblast. Po této rekapitulaci došlo k samotnému vlastnímu výzkumu, tedy zhodnocení potenciálu CR, které bylo provedeno metodou měření potenciálu podle Jana Bíny z roku 2010.

Pro dosažení potřebných výsledků bakalářské práce bylo zapotřebí zvolit správnou metodu hodnocení a vybrat územní celek, který tak mohl být hodnocen. Jak již bylo zmíněno, metoda hodnocení potenciálu byla zvolena podle Jana Bíny (2010), který se ve svém hodnocení věnoval územním celkům odpovídajících ORP. Jelikož byl vybrán celek ORP Nymburk a stejná metoda hodnocení, lze považovat výsledky hodnocení potenciálu za relevantní a pro vystihnutí záměru práce užitečné.

Během zpracování práce ovšem došlo k situacím, které mohly konečný výsledek ovlivnit. To vyplývá ze samotné podstaty práce, jelikož probíhalo hodnocení potenciálu ze subjektivního pohledu. Je tedy nutné připustit, že byly často upřednostňovány vlastní myšlenky a autorovy poznatky na úkor informací z dostupných materiálů. V tom však lze spatřit určitou výstupní hodnotu této práce, neboť přináší autentický náhled na zkoumanou problematiku. Jednalo se především o hodnocení ploch a linií CR, konkrétně rekreační a turistické krajiny, kde by v případě hodnocení jiného jedince mohlo docházet k různým odlišnostem. Přispívaly tomu i poměrně volné definice, podle kterých bylo území hodnoceno. To tak dávalo poměrně široké možnosti pro individuální hodnocení. V případě hodnocení atraktivit CR byly vybírány ty, které skutečně odpovídaly stanoveným definicím. Nelze však vyloučit, že by mohlo i v případě hodnocení těchto atraktivit docházet k rozporu a názorovým konfrontacím.

Je také nutné podotknout, že hodnotící metoda, která byla vybrána, neobsahovala veškeré aspekty, které mají přímý vliv na turismus ve zkoumaném území. Do hodnocení tak nebyly zahrnuty ubytovací a stravovací služby, které mají výrazný

vliv na rozhodování turistů při výběru destinace k pobytu. Do hodnocení potenciálu také nebylo možné zahrnout cyklotrasy, které jsou pro oblast ORP Nymburk velmi významné. Je však nutné podotknout, že tyto služby a aktivity nejsou Bínou zcela opomíjeny. Bína se těmto objektům a činnostem věnuje ve své navazující studii, a sice Využití potenciálu CR v České republice.

Tato bakalářská práce tedy může být podkladem právě pro Bínův pokračující výzkum a dosažené výsledky mohou být pomocnou oporou pro další studie turismu na území ORP Nymburk. Zvláště pak kapitoly, které se věnují plochám a liniím ovlivňující CR mohou být uplatněny v dalších rozsáhlejších výzkumech zkoumající turistické prostředí a dopravní dostupnost na Nymbursku. V neposlední řadě lze práci využít jako marketingový podklad pro případné investiční subjekty, které by v daném území chtěli realizovat své záměry v rámci turismu.

Seznam použitých zdrojů

- AKCR: Agrární komora České republiky. *Lesy ČR otevírají v Kersku na Nymbursku naučnou stezku spisovatele Bohumila Hrabala* [online]. 2014 [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://www.akcr.cz/txt/lesy-cr-oteviraji-v-kersku-na-nymbursku-naucnou-stezku-spisovatele-bohumila-hrabala?hlasuj=253>
- ATIC ČR: Asociace turistických informačních center České republiky. *Certifikovaná turistická informační centra* [online]. 2019 [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://www.aticcr.cz/certifikovana-turisticka-informacni-centra/ds-1113/p1=3114>
- BASKETBALL NYMBURK: Největší úspěchy. *Basketball Nymburk* [online]. 2019 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://nymburk.basketball/zobraz.asp?t=uspechy>
- BÍNA, Jan. Potenciál CR: Regionální část - Středočeský kraj. *Závěrečná zpráva úkolu B.10/CR: aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice*. Brno: Ústav územního rozvoje, 2010b.
- BÍNA, Jan. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. *Časopis Urbanismus a územní rozvoj* [online]. 2002, 5. ročník (1), 2-11 [cit. 2020-06-22]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1456/jaro2007/KRGCR/um/Hodnocen_potenci_lu_CR_v_obc_h_R_b_na.pdf
- BÍNA, Jan. *Závěrečná zpráva úkolu B.10/CR: aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice*. Brno: Ústav územního rozvoje, 2010a.
- BÍNA, Jan. *Závěrečná zpráva úkolu B.9/CR: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice*. Brno: Ústav územního rozvoje, 2010c.
- BUSPORTÁL: *Další významná osmička: V Loučeni se otevírá nové Muzeum velkých volantů* [online]. 2018 [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: <http://www.busportal.cz/modules.php?name=article&sid=14680>
- ČD: České dráhy. *Trat'ové jízdní řády* [online]. 2020 [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: https://www.cd.cz/jizdni-rad/tratove-jizdni-rady/?tc_search=Nymburk+hl.n.&station-json=%7B%22text%22%3A%22Nymburk+hl.n.%22%2C%22description%22%3A%22stanice%2C+okres+Nymburk%22%2C%22value%22%3A%225453214%22%2C%22favorite%22%3Anull%2C%22iconId%22%3A3%2C%22selectedText%22%3A%22Nymburk+hl.n.%22%2C%22itm%22%3Anull%2C%22type%22%3Anull%7D&station-sr70=Nymburk+hl.n.%255453214#/
- ČERNOHOUS, Petr. *Tisková zpráva města Nymburk: Město zajistilo zachování přívozu přes Labe* [online]. 2019a [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <http://www.mesto-nymburk.cz/files/tiskove-zpravy/tz-1563276373.pdf>
- ČERNOHOUS, Petr. *Tisková zpráva města Nymburk: Stará rybárna mění svého nájemce* [online]. 2020 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <http://www.mesto-nymburk.cz/files/tiskove-zpravy/tz-1589533432.pdf>

- ČERNOHOUS, Petr. *Tisková zpráva města Nymburk: Zastupitelé rozhodli o výstavbě nového bazénu u zimního stadionu* [online]. 2019b [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <http://www.mesto-nymburk.cz/files/tiskove-zpravy/tz-1558943247.pdf>
- ČERNÝ Jiří, ŘEHOUNEK Jan, FOJTÍK Pavel. *Nymburk: turistický průvodce*. 3. aktualizované vydání. Nymburk: vydáno péčí města Nymburk, 2017a. ISBN 978-80-88072-29-4.
- ČERNÝ, Jiří. *Krok za krokem Nymburkem: manuál turistického průvodce: 70 zastavení v královském městě a 10 bonusů*. Nymburk: vydáno péčí města Nymburk, 2017b. ISBN 978-80-88072-29-4.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Vybrané ukazatele pro územně analytické podklady za správní obvod obce s rozšířenou působností - Území: SO ORP Nymburk. Český statistický úřad [online]. 2018 [cit. 2020-06-22]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=UAP02&z=T&f=TABULKA&katalog=31716&c=v94~3_RP2018&u=v4_VUZEMI_65_2118
- ČÚZK: Český úřad zeměměřičský a katastrální [online]. 2020 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/dmr/>
- DIVADLO NYMBURK: O divadle. *Hálkovo městské divadlo Nymburk* [online]. 2020 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.divadlonymburk.cz/o-divadle/>
- DVŮR SELETICE: Aktivity. *Jízda na koních a ponících* [online]. 2020 [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: <https://www.dvur-seletice.cz/aktivity/projizdky-na-konich/>
- INFORMUJI.CZ: Nymburské posvícení s jarmarkem. *Informuji.cz* [online]. 2019 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.informuji.cz/akce/str/104887-nymburske-posviceni-s-jarmarkem/>
- KATEDRA URBANISMU A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ: Obec s rozšířenou působností. Území [online]. Praha: Uzemi.eu, 2011 [cit. 2020-06-21]. Dostupné z: <http://www.uzemi.eu/pojmy/obec-s-rozsirenou-pusobnosti>
- KIC SADSKÁ: Kulturní a informační centrum Sadská. *Kulturní a informační centrum města Sadská - kontakt* [online]. 2020 [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: https://www.kic-sadska.cz/KIC_kontakt.php
- KOCOUREK, Jaroslav. Nymburk: královské město na Labi. Nymburk: Ulrych Ivan - Nakladatelství Vega-L, 2018. ISBN 978-80-880-72-40-9.
- LABSKÁ STEZKA: *Odemykání Mrliny 15. 4. 2018* [online]. 2012 [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://www.labskastezka.cz/cz/novinky/nvi-644-odemykani-mrliny-15.4.2018/>
- LETIŠTĚ NYMBURK: Údaje o letišti. *Letiště Nymburk* [online]. 2020 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <http://www.letistenymburk.cz/data.htm>
- LOŽEK, Vojen, KUBÍKOVÁ Jarmila, ŠPRYŇAR Pavel. *Střední Čechy*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2005. Chráněná území ČR. ISBN 80-86064-87-5.

- LOŽEK, Vojen, KUBÍKOVÁ Jarmila, CÍLEK Václav. *Střední Čechy: příroda, člověk, krajina*. Praha: Středočeský kraj v produkci nakladatelství Dokořán, 2003. ISBN 80-86569-40-3.
- MAPY.CZ: Základní mapa. *Mapy.cz* [online]. 2020 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.0493347&y=50.2111922&z=12&lngd=1>
- MARIOT, Peter. *Geografia cestovného ruchu*. Bratislava: Veda, 1983.
- MĚSTO NYMBURK: Dopravní informace. *Cestování veřejnou dopravou po městě a v regionu* [online]. 2020 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <http://www.mesto-nymburk.cz/index.php?sekce=1&idO=76>
- MĚSTO NYMBURK: Turistické informační centrum Nymburk. *Infocentrem poskytované služby* [online]. 2013 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <http://www.mesto-nymburk.cz/infocentrum/index.php?stranka=sluzby>
- MUZEUM KLASICKÉHO KNIHAŘSTVÍ: Muzeum klasického knihařství a knihařská dílna Jendy Rajmana. *Muzeum klasického knihařství* [online]. 2020 [cit. 2020-06-24]. Dostupné z: <https://rajman.cz/muzeum-klasickeho-kniharstvi/>
- NOC KOSTELŮ: Nymburk, kostel sv. Jiljí. *Noc kostelů* [online]. 2020 [cit. 2020-06-24]. Dostupné z: <https://www.nockostelu.cz/kostel/77/>
- NPÚ: Památkově chráněná území. *Národní památkový ústav* [online]. 2020 [cit. 2020-06-24]. Dostupné z: <https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatkove-chranena-uzemi>
- NPÚ: *Památkový katalog* [online]. 2015 [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/uskp>
- PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*. 3. vyd., přeprac. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1.
- POLABÍ NA LODI: Blanice - výletní loď Polabí. *Pravidelné plavby* [online]. 2020 [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://www.polabinalodi.cz/pravidelne-plavby>
- PŘEROV NAD LABEM: Stránky obce. *Skanzen* [online]. c2018 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.prerovnadlabem.eu/skanzen/>
- ROŽĎALOVICE: Oficiální webové stránky města. *Galerie Melantrich* [online]. 2019a [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: <http://rozdalovice.eu/galerie-melantrich/>
- ROŽĎALOVICE: Oficiální webové stránky města. *Naučná stezka Holské rybníky* [online]. 2019b [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://rozdalovice.eu/informace-pro-turisty/naucna-stezka-holske-rybniky/>
- ROŽĎALOVICE: Oficiální webové stránky města. *Základní informace o městě* [online]. 2019c [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: <http://rozdalovice.eu/zakladni-informace-o-meste/>
- SCNB: Služby. *Sportovní centrum Nymburk* [online]. 2020 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <http://www.scnb.cz/sluzby-centra/>

- STŘEDOZEMĚ: Město Nymburk usiluje o zpřístupnění věže kostela Zdroj: <https://www.stredozeme.cz/cs/mesto-nymburk-usiluje-o-zpristupneni-veze-kostela.html>. *Středozeň* [online]. 2020 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.stredozeme.cz/cs/mesto-nymburk-usiluje-o-zpristupneni-veze-kostela.html>
- TIC NYMBURK: Místní pověsti. *Město Nymburk* [online]. 2013 [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: <http://www.mesto-nymburk.cz/infocentrum/index.php?stranka=pruvodce>
- TIC NYMBURK: Po městě s průvodcem. *Město Nymburk* [online]. 2013b [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: <http://www.mesto-nymburk.cz/infocentrum/index.php?stranka=pruvodce>
- TURISTICKÝ ATLAS: *Rozhledna Romanka* [online]. 2016 [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: https://turistickyatlas.cz/vse/misto/12096_rozhledna-romanka.html
- ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY SO ORP NYMBURK: 4. úplná aktualizace územně analytických podkladů SO ORP Nymburk [online]. In: 2016, s. 1-157 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: http://www.meu-nbk.cz/files/uap/2016_textova_cast_navrh.pdf
- VYSTOUPIL, Jiří, ŠAUER Martin, TROUSIL Michal. Geografie cestovního ruchu ČR. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN 978-80-7435-538-7.
- ZÁMEK LOUČEŇ: Labyrinty a bludiště. *Zámek Loučeň* [online]. 2020 [cit. 2020-06-24]. Dostupné z: <https://www.zamekloucen.cz/labyrinty-a-bludiste>
- ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ Martina. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.
- ZOO CHLEBY: Expozice v zoo. *Zoologická zahrada Chleby* [online]. 2013 [cit. 2020-06-27]. Dostupné z: <http://www.zoochleby.cz/expozice-v-zoo-6273/>

Seznam zkratk

ATIC	Asociace turistických informačních center
CR	Cestovní ruch
ČSÚ	Český statistický úřad
KIC	Kulturní a informační centrum
ORP	Obec s rozšířenou působností
TIC	Turistické informační centrum
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Bodové hodnoty atraktivit	18
Tabulka 2 - Bodové hodnoty ploch a linií.....	19
Tabulka 3 - Obce ORP Nymburk.....	23
Tabulka 4 - Přírodní pozoruhodnosti.....	45
Tabulka 5 - Historické městské soubory	46
Tabulka 6 - Historické vesnické soubory	46
Tabulka 7 - Zámky	47
Tabulka 8 - Hrady, tvrze, zříceniny.....	47
Tabulka 9 - Křesťanské sakrální památky	48
Tabulka 10 - Židovské památky	48
Tabulka 11 - Vojenské památky	49
Tabulka 12 - Pietní památníky.....	49
Tabulka 13 - Technické památky.....	50
Tabulka 14 - Archeologické památky	50
Tabulka 15 - Historické podzemí.....	51
Tabulka 16 - Muzea, galerie	52
Tabulka 17 - Muzea v přírodě, skanzeny	52
Tabulka 18 - Lázeňská města	53
Tabulka 19 - Zoologické zahrady, zooparky.....	53
Tabulka 20 - Botanické zahrady	54
Tabulka 21 - Aquaparky, plavecké bazény	54
Tabulka 22 - Golfová hřiště.....	54
Tabulka 23 - Farmy pro hipoturistiku	55
Tabulka 24 - Vinařský věhlas	55
Tabulka 25 - Pivovarnický věhlas.....	56
Tabulka 26 - Jiné atraktivity CR	57
Tabulka 27 - Turistická informační centra	57
Tabulka 28 - Památka UNESCO	57
Tabulka 29 - Rekreační a turistická krajina typ I	59
Tabulka 30 - Rekreační a turistická krajina typ II.....	60
Tabulka 31 - Rekreační a turistická krajina typ III	61

Tabulka 32 - Rekreační a turistická krajina typ IV	62
Tabulka 33 - Urbanizovaný prostor	64
Tabulka 34 - Průmyslové a těžební prostor	64
Tabulka 35 - Areál dálniční dostupnosti I	65
Tabulka 36 - Areál dálniční dostupnosti II.....	66
Tabulka 37 - Délka břehu vodních ploch I	67
Tabulka 38 - Délka břehů vodních ploch II.....	68
Tabulka 39 - Délka řek vhodných ke splouvání	68
Tabulka 40 - Délka silnic I. třídy	69
Tabulka 41 - Délka železnic typ I	71
Tabulka 42 - Délka železnic typ II	72
Tabulka 43 - Přidaná hodnota: národní park	72
Tabulka 44 - Přidaná hodnota: národní park	73
Tabulka 45 - Výsledky měření potenciálu CR v ORP Nymburk podle vl.výzkumu ..	76
Tabulka 46 - Typy potenciálu CR v ORP Nymburk podle vlastního výzkumu	78
Tabulka 47 - Porovnání potenciálu CR v ORP Nymburk	79

Seznam obrázků

Obrázek 1 - ORP ve Středočeském kraji.....	21
Obrázek 2 - SO ORP Nymburk.....	22
Obrázek 3 - Plochá krajina Polabí (z pohledu od Loučeně na Nymburk)	24
Obrázek 4 - Řeka Mrlina (opadnutí z 2. povodňového stupně v červnu 2020)	26
Obrázek 5 - Přírodní památka Chotuc	27
Obrázek 6 - Písečný přesyp u Píst	28
Obrázek 7 - Přírodní park Kersko (Kerské rybníčky).....	29
Obrázek 8 - Městská památková zóna Nymburk.....	30
Obrázek 9 – Půdorys obce Vápensko	32
Obrázek 10 - Nymburské hradby	33
Obrázek 11 - Městská radnice.....	34
Obrázek 12 - Zámek Loučeň	35
Obrázek 13 - Buxusové bludiště Loučeň.....	35
Obrázek 14 - Kostel sv. Jiljí.....	36
Obrázek 15 - Silniční most se sochami živlů	38
Obrázek 16 - Staročeské Máje v Oskořínku	40
Obrázek 17 - Hlavní nádraží Nymburk.....	42
Obrázek 18 - Nymburský přívoz – loď Blanice	43
Obrázek 19 - Legenda kartogramů atraktivit CR v ORP Nymburk.....	58
Obrázek 20 - Legenda kartogramů ploch a linií ovlivňující CR v ORP Nymburk	63
Obrázek 21 - Areál dálniční dostupnosti I v ORP Nymburk.....	65
Obrázek 22 - Areál dálniční dostupnosti II v ORP Nymburk	67
Obrázek 23 - Délka silnic I. třídy v ORP Nymburk	70
Obrázek 24 - Délka železnic typ I v ORP Nymburk.....	71

Zadání bakalářské práce

Autor:	Ondřej Kroh
Studium:	I1700177
Studijní program:	B6208 Ekonomika a management
Studijní obor:	Management cestovního ruchu
Název bakalářské práce:	Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu na vybraném území (ORP Nymburk)
Název bakalářské práce AJ:	Evaluation of tourism potential in a selected area (ORP Nymburk)

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cíl práce: Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnotit celkovou úroveň potenciálu cestovního ruchu na vybraném území, tedy ORP Nymburk. Od toho se odvíjejí dva dílčí cíle práce. Jedním cílem je vyhodnocení typu potenciálu cestovního ruchu, který na vybraném území převažuje. Druhým cílem je určit, jak se potenciál cestovního ruchu změnil od roku 2010.

BÍNA, Jan. Závěrečná zpráva úkolu B.10/CR: aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice. Brno: Ústav územního rozvoje, 2010a. ČERNÝ, Jiří. Krok za krokem Nymburkem: manuál turistického průvodce: 70 zastavení v královském městě a 10 bonusů. Nymburk: vydáno péčí města Nymburk, 2017b. ISBN 978-80-88072-29-4. LOŽEK, Vojen, KUBÍKOVÁ Jarmila, ŠPRYŇAR Pavel. Střední Čechy. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2005. Chráněná území ČR. ISBN 80-86064-87-5. MARIOT, Peter. Geografia cestovního ruchu. Bratislava: Veda, 1983. ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ Martina. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

Garantující pracoviště: Katedra rekreologie a cestovního ruchu,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: RNDr. Mgr. Tomáš Burda, Ph.D.

Oponent: Mgr. Petr Hruša, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 16.3.2015